

Les fires, motor econòmic i social

RELAT DE LA METRÒPOLIS

Identitat i Memòria

02

Les fires són un mirall de les transformacions tecnològiques, econòmiques i culturals que viu la societat. Són, també, una porta d'entrada d'innovacions i tendències i un factor de progrés per al teixit productiu del territori

Metròpolis de fires

L'àrea metropolitana de Barcelona és una de les zones econòmiques més dinàmiques d'Europa. La indústria, els serveis i el comerç hi tenen una importància decisiva.

Un dels motors econòmics d'aquest territori dens i complex són les grans fires i congressos que s'hi celebren, amb moltes vocacions a la vegada: són eina de promoció comercial, aparador de nous productes, modes i tendències, marc d'intercanvi d'experiències. A més, les fires tenen un impacte directe sobre el territori, ja que creen riquesa i ocupació en molts sectors comercials, industrials i de serveis. En l'època digital, en plena eclosió de les tecnologies de la informació i la comunicació, el contacte personal que s'estableix a les fires adquireix un gran valor.

El propòsit d'aquest segon número de la col·lecció *Relat de la Metròpolis. Identitat i Memòria* és acostar-se a la realitat diversa de les fires en l'àmbit metropolità de Barcelona, que és, sense cap mena de dubte, un referent dins i fora d'Espanya gràcies a l'existència d'una organització com la Fira de Barcelona i els seus recintes de Montjuïc i de Gran Via, aquest darrer entre els més importants d'Europa.

S'ofereix, en primer lloc, una mirada global a les fires en l'àmbit metropolità, vinculades a la tradició industrial i comercial i a les transformacions mateixes de la ciutat i del marc urbà, així com una visió des de l'experiència històrica. Les grans exposicions de 1888 i 1929 van tenir un gran impacte econòmic i social i van deixar una profunda empremta en el paisatge urbà i en la mateixa configuració de la identitat ciutadana.

El quadern aborda també l'impacte de les fires en el territori, que va més enllà de l'economia, ja que incideix també sobre la cohesió urbana i social, la vertebració de la identitat i el suport a les petites i mitjanes empreses. La gran majoria de les fires locals i comarcals de l'àmbit metropolità articulen de manera molt travada la presentació de serveis i productes amb un marc cultural, social, lúdic que és imprescindible per a la creació de lligams col·lectius.

Tanca aquest número una selecció de 50 fires que tenen lloc en el territori metropolità, molt diferents pel que fa al volum, a l'especialització i al pes econòmic, però totes valuoses en la mesura que contribueixen a fomentar riquesa, innovació i xarxes de relacions socials.

Sumari

2 Les fires en l'espai metropolità
16 Magatzem de memòries

24 Més que valor econòmic
30 50 fires metropolitanas

La tradició firal al territori metropolità, iniciada a l'edat mitjana, pren un rumb definitiu amb la revolució industrial i l'aparició de les grans exposicions i fires de mostres, convertides en aparador de la producció, del comerç i de la ciutat emergent

Les fires en l'espai metropolità

Les fires són presents des de sempre al territori metropolità, vinculades a l'activitat econòmica: l'agricultura, el comerç i la indústria. Tavisà

Es pot dir que a cada poble i ciutat metropolitana hi ha una fira. O més d'una. Les fires i els mercats han estat presents en l'espai metropolità des de sempre, vinculades a l'activitat econòmica, a l'agricultura, al comerç, a la indústria i a la satisfacció de les necessitats de les persones.

Aparadors de la producció, dels nous invents, espais d'intercanvi comercial i d'experiències, les fires i els mercats són indeslligables del creixement de les nostres ciutats. Sinergies o *networking* són paraules noves, però a les fires tenen sentit des de sempre: sumar esforços i establir xarxes de relacions forma part de la història mateixa del comerç.

#firesarrelades

Avui, les grans fires professionals, a Barcelona, l'Hospitalet o Cornellà, permeten l'accés als mercats nacionals i internacionals a les petites i mitjanes empreses sense haver de fer grans despeses en desplaçaments als centres on es troben els seus potencials clients. Les manifestacions dedicades al gran públic són una oportunitat per al negoci i també per a la cohesió social. Per a molts municipis, són una manera de prendre consciència de la pròpia realitat industrial i comercial i constitueixen un al·licient per animar l'economia local. De fet, des de la recuperació dels ajuntaments democràtics, l'any 1979, les fires han rebut un fort impuls, caracteritzades per la convivència de l'exposició de productes amb l'exhibició del teixit cultural, associatiu i el patrimoni popular de les poblacions.

El territori metropolità té una llarga tradició de fires i mercats que s'inicien a l'època medieval i que es transformen i reforcen amb la revolució industrial i els canvis en els sistemes de producció, en els mitjans de transport i en la mateixa societat. Sempre, però, amb la capacitat de ser innovadores, i adaptar-se als canvis econòmics i socials.

La plaça d'Espanya és la porta d'entrada al recinte firal de Montjuïc, bastit sobre els palaus de l'Exposició Internacional de 1929.

Carlos Lorenzo (Creative Commons_CC)

El recinte de Gran Via de la Fira, a cavall entre l'Hospitalet de Llobregat i Barcelona, és un dels més moderns i eficients d'Europa.

Toni Rodrigo

L'any 1853 la competència sobre fires va passar a mans dels ajuntaments i, és clar, Barcelona va saber-ne aprofitar les oportunitats.

En el seu conjunt, l'àrea metropolitana és una potència gràcies al pes de la Fira de Barcelona, amb una tradició que es remunta a més d'un segle: l'Exposició Universal de 1888, celebrada al parc de la Ciutadella i al front litoral es considera el «punt zero» d'una activitat que ha crescut fins a convertir Barcelona en referència internacional en fires i congressos i el que genèricament es coneix com a *turisme de negocis*. És molt lògic que l'àrea metropolitana de Barcelona, que és un dels grans nuclis urbans, industrials i econòmics d'Europa, tingui una gran institució firal i unes grans instal·lacions.

Es podria pensar que amb les tecnologies de la comunicació, amb Internet, les fires ja no tenen sentit. Ans al contrari: han adquirit més pes econòmic, col·lectiu, projecció i valor social que mai. Tenen a veure amb la producció, la indústria i el comerç, però són també mirall de les oportunitats locals. Tenen un important paper per l'impacte econòmic i social que tenen sobre el territori, per la dimensió d'espais de cultura, de trobada i d'identitat. A l'àrea metropolitana de Barcelona es dona una doble realitat: fires multisectorials (és a dir, mostren una àmplia diversitat de productes) que tenen molt de pes per al teixit econòmic i social del territori, i a la vegada l'existència d'una organització firal que figura entre les més importants d'Europa.

La Fira de la Candelera de Molins de Rei, en una imatge corresponent a principis del segle xx.

Aloy (cedida per l'Ajuntament de Molins de Rei)

Per a tots els gustos

En l'àmbit metropolità destaquen les fires i esdeveniments relacionats amb sectors productius: indústria, alimentació, tecnologies de la informació i la comunicació, construcció i medi ambient, turisme i lleure, cultura, educació i art, moda i llar, salut i benestar, automoció i serveis a les empreses.

És evident el creixement de les fires vinculades a la innovació tecnològica i als nous processos industrials com l'Internet de les coses, la fabricació additiva o la indústria 3D, el reciclatge i la sostenibilitat i l'aplicació de la tecnologia al funcionament de la ciutat.

Un gran nombre de fires als municipis metropolitans tenen a veure amb el comerç local, la promoció dels productes propis, especialment els agrícoles, i la difusió del paper de les entitats i de l'entorn social. També amb les festes i tradicions en tant que generadores d'activitat i de sentiment col·lectiu.

Dit d'una altra manera: conviuen convocatòries com la Fira Avícola del Prat, la Fira de la Candeleira de Molins de Rei, la Fira Comercial i Industrial del Baix Llobregat de Sant Feliu de Llobregat, Firadespí de Sant Joan, la Fira de la Puríssima de Sant Boi, la de Sant Isidre de Viladecans i un llarg etcètera, amb el calendari de la Fira de Barcelona que celebra cada any 120 salons i congressos —de la importància del Mobile World Congress, Alimentaria, el Saló de l'Automòbil o de l'Smart City Expo World Congress, per esmentar-ne només uns quants— que reben en conjunt més de dos milions de visitants. I a més organitza també esdeveniments a diversos països i presta serveis com a consultora per la seva experiència en el negoci de les fires.

L'inici de tot

En la història econòmica de Barcelona hi figuren unes quantes dates significatives. Una és la del 23 d'abril de 1888, quan es va inaugurar l'Exposició Universal. S'havien celebrat ja grans exhibicions internacionals (Londres, París, Viena, Filadèlfia, Melbourne, Nova York, entre moltes altres ciutats) que havien posat en primer pla el progrés —elec-

El parc de la Ciutadella (a sobre) va ser l'escenari principal de l'Exposició Universal celebrada l'any 1888, a la qual s'accedia a través de l'Arc del Triomf (a sota).

Vicente Zambrano (Arxiu Municipal de Barcelona). AvisionnPhoto

Primera Fira de Mostres, al Saló de Sant Joan al costat del Parc de la Ciutadella. Arxiu General de Fira de Barcelona

tricitat, acer, nous invents, ciència. La indústria era la base d'una societat abocada a grans canvis i la Barcelona alliberada de les muralles no volia quedar-ne al marge.

Així, al llarg de vuit mesos va acollir la primera exposició universal espanyola i una de les primeres del sud d'Europa. En aquell moment Catalunya era ja la gran fàbrica d'Espanya, amb una potent indústria basada sobretot en la producció tèxtil però també molt diversificada. Gràcia, Sant Andreu, Sant Martí —la Manchester catalana, paradigma de l'activitat industrial— i Sants eren encara municipis independents de Barcelona i, sens dubte, l'èxit de l'exposició i la vocació de gran metròpolis en va accelerar l'annexió.

Però ja abans de la gran exposició de 1888, Barcelona havia tingut un gran interès a mostrar les seves capacitats amb l'organització de l'Exposició General (1844), l'Exposició d'Indústria, Arts i Oficis (1860), l'Exposició General Catalana (1871) o la de Productes Catalans (1877). I també els pagesos i industrials del Baix Llobregat havien matinat organitzant la Fira de la Candelera de Molins de Rei el 1852.

L'Exposició Universal de 1888, com la de 1929 i, molts anys després, els Jocs Olímpics, va ser molt més que un esdeveniment puntual: va contribuir a modernitzar la ciutat i va deixar un important patrimoni arquitectònic i urbanístic, una llavor transformadora, i va estimular la necessitat de continuar promocionant la indústria amb noves exposicions i fires. Amb aquesta intenció es va pensar una exposició internacional el 1929, inicialment prevista com una gran mostra de les indústries elèctriques i que va orientar-se finalment en tres vessants: la indústria, l'esport i l'art.

La fira dels barcelonins

Sens dubte, per a Barcelona i els barcelonins, l'espai firal per antonomàsia és el parc de Montjuïc, que va heretar el paisatge i les instal·lacions de l'Exposició Internacional de 1929. Amb el temps, s'hi ha afegit

L'impacte transformador de les grans exposicions és comparable al dels Jocs del 1992. Vista del litoral amb el port i la Vila Olímpica. Tavisia

La Font Màgica i les torres venecianes, dues imatges icòniques de Montjuïc i Barcelona

un altre gran àmbit: el recinte de Gran Via, que es troba a cavall entre Barcelona i l'Hospitalet de Llobregat. Aquesta ciutat, Cornellà i Viladecans tenen també altres recintes molt més petits.

Amb l'Exposició de 1929, la muntanya de Montjuïc, fins aleshores un paratge inhòspit i allunyat de la vida dels ciutadans, es va convertir en un gran parc de 118 hectàrees, es van posar en funcionament nous transports —xarxa de tramvies electricada, Gran Metro i Metro Transversal— i millores urbanes com la prolongació de la Diagonal i de la Gran Via, entre moltes altres. Les obres de l'exposició van atraure milers de treballadors de la resta de Catalunya i d'altres punts d'Espanya que van fer créixer barris populars com «les cases barates» a Bon Pastor, Besòs i Montjuïc a Barcelona, i també Collblanc - la Torrassa a l'Hospitalet.

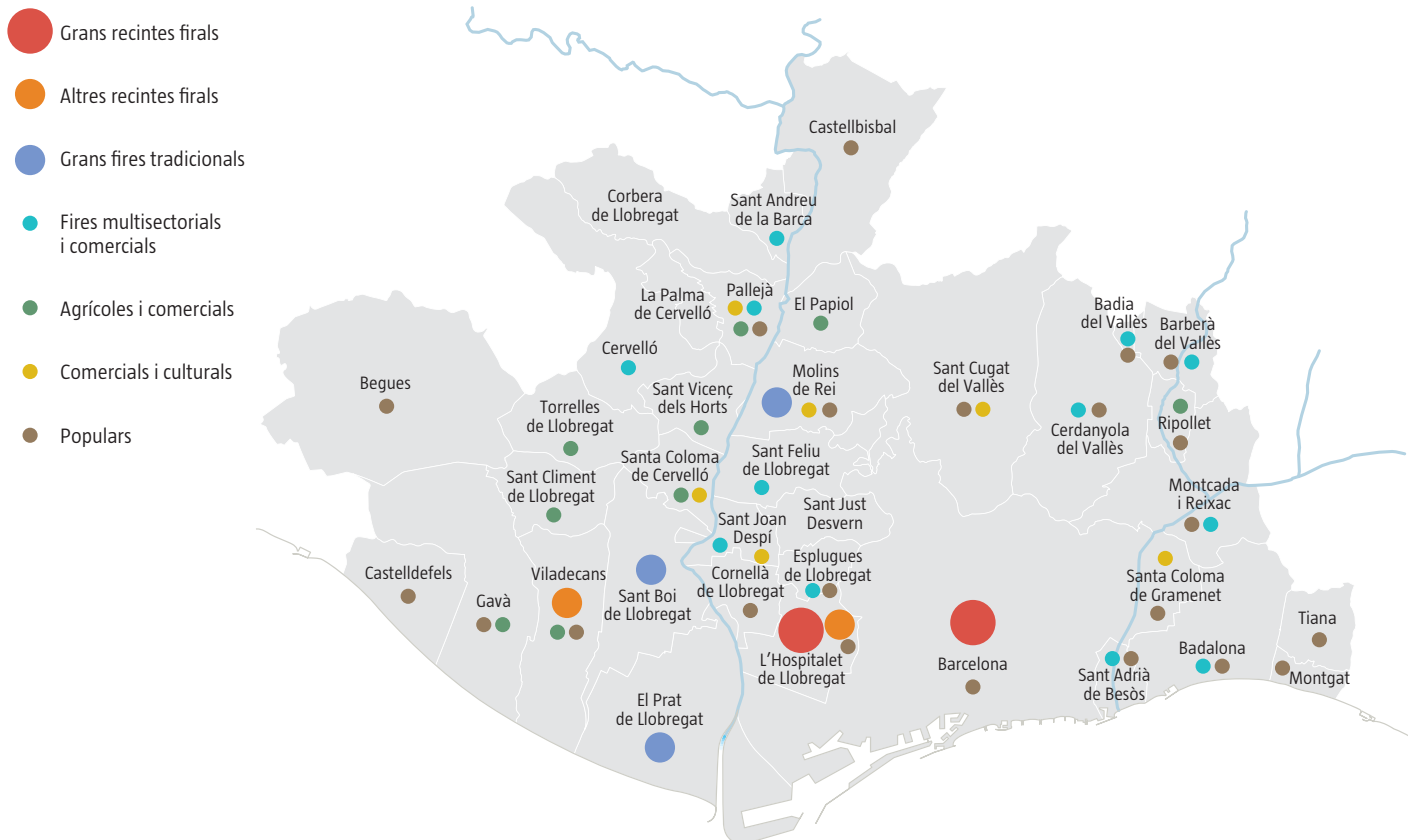
La plaça d'Espanya, porta d'entrada a Montjuïc, ja havia estat projectada per l'enginyer Ildefons Cerdà en el pla de l'Eixample com a via de comunicació entre Barcelona i les poblacions del Baix Llobregat, tot i que inicialment s'havia pensat que l'exposició de 1929 estigués ubicada a l'àrea del Besòs, més o menys a l'indret on, 75 anys després, el 2004, s'hi acabaria celebrant el Fòrum de les Cultures. Un dels llegats d'aquesta manifestació va ser precisament el Centre de Convencions Internacional de Barcelona, on hi tenen lloc també fires, congressos i reunions de negocis.

Una part dels palaus construïts a Montjuïc amb motiu de l'Exposició de 1929 (Vestit, Comunicacions i Transports, Metal·lúrgia, Electricitat i Força Motriu), tots a banda i banda de l'avinguda Maria Cristina, encara que molt reformats amb el pas dels anys per adaptar-los a les noves exigències, continuen actius i encara presten servei a la Fira de Barcelona.

En aquest escenari tan especial hi destaquen algunes singularitats: la mateixa avinguda, amb la Font Màgica, un espai de trobada, celebracions i reivindicacions lligades a l'ànima popular de Bar-

celona, o el Palau Nacional, edifici principal de l'Exposició, amb la seva gran cúpula, que ha esdevingut un dels edificis més simbòlics de la ciutat (a l'interior hi ha des de 1934 el Museu Nacional d'Art de Catalunya, amb la col·lecció d'art romànic més important del món i una de les més destacades de gòtic). A Montjuïc, Barcelona hi va guanyar també equipaments tan especials com el Poble Espanyol o l'Estadi Olímpic —reformat a fons per als Jocs de 1992—, el Teatre Grec, el Palau de l'Agricultura, reconvertit primer en mercat central de les flors i després en Ciutat del Teatre (Institut del Teatre i Teatre Lliure). Una peça significativa és el Pavelló d'Alemanya de l'Exposició, de Mies van der Rohe, una de les més importants obres de l'arquitectura del segle xx, que va ser reconstruït l'any 1985.

Ara el recinte de Montjuïc té sis palaus amb 135.000 m² de superfície i el Palau de Congressos amb capacitat per a 2.900 persones. La majoria de les fires que tenen lloc a Montjuïc s'adrecen al gran públic, al consumidor final, com els salons dedicats a l'automòbil, la infància, el turisme, l'ensenyament, la moto, el còmic o el manga, però també n'acull d'altres de professionals de diversos camps de l'activitat econòmica.

Impuls al futur

Entre 1924 i 1995, durant 70 anys, totes les fires celebrades a Barcelona es van fer a Montjuïc. Va arribar un moment, però, en què el vell recinte de l'Exposició es va fer petit i l'única manera de poder continuar tenint pes en un sector tan competitiu era creixent en superfície i en l'oferta de nous serveis. Amb aquesta finalitat es va decidir, a principis dels anys noranta, la construcció del recinte de Gran Via, avui un dels més grans i moderns d'Europa, obra del japonès Toyo Ito, premi Pritzker d'arquitectura 2013, un guardó que, en arquitectura, s'equipara al Nobel. El recinte el caracteritza el disseny, la funcionalitat i la sostenibilitat i en destaca la passarel·la d'un quilòmetre de llargària, una mena de riu que connecta pavellons i canalitza la circulació dels visitants. Té també un dels parcs fotovoltaics més grans d'Europa construït sobre una coberta, amb 135.000 m² de panells solars en una clara aposta per la sostenibilitat.

litat i en destaca la passarel·la d'un quilòmetre de llargària, una mena de riu que connecta pavellons i canalitza la circulació dels visitants. Té també un dels parcs fotovoltaics més grans d'Europa construït sobre una coberta, amb 135.000 m² de panells solars en una clara aposta per la sostenibilitat.

La construcció d'aquest recinte firal a l'antic Polígon Pedrosa es va fer en diverses fases. El 1995 es va inaugurar un primer pavelló i pocs anys més tard s'hi va donar una decisiva empenta gràcies a l'acord entre les diferents administracions: Ajuntament de Barcelona, Generalitat de Catalunya i Cambra de Comerç, Indústria i Navegació, que van apostar per fer unes instal·lacions competitives que ajudessin a recuperar el lideratge firal que Barcelona havia tingut durant més d'un segle. La tasca de construir un gran espai d'exposicions, amb capacitat d'acollir també congressos amb milers de participants, es va encomanar a la societat Fira 2000, en la qual participen l'Àrea Metropolitana de Barcelona, la Cambra de Comerç, la Generalitat de Catalunya, els ajuntaments de Barcelona i de l'Hospitalet de Llobregat i la Diputació de Barcelona.

Fundada el 1932, la Fira de Barcelona és avui una de les grans organitzacions firals europees, motor de l'economia productiva i plataforma d'innovació, talent i cultura empresarial

Un cop acabat definitivament el 2011, el recinte de Gran Via té 240.000 m² de superfície reparats en vuit pavellons: s'estén pràcticament entre el passeig de la Zona Franca de Barcelona i la plaça Europa de l'Hospitalet de Llobregat, centre vital de l'economia d'una ciutat que ha sabut aprofitar la presència d'aquesta gran instal·lació. És molt proper a l'aeroport i es troba connectat a la xarxa de transport públic: la línia 9 sud del metro hi arriba des del 2016 i hi té dues estacions: Europa/Fira, on estableix correspondència amb els Ferrocarrils de la Generalitat, i Fira. Es fa ben visible la potència de la realitat metropolitana, amb un continu urbà que comença precisament a la plaça d'Espanya i connecta amb l'àrea de desenvolupament econòmic del delta del Llobregat.

Altres recintes

La Fira de Cornellà, al barri d'Almeda, amb 8.300 m² de superfície, promoguda per l'Ajuntament a través de l'empresa municipal Procornellà, va iniciar la seva activitat el 1993. S'hi celebren una vintena d'esdeveniments l'any entre fires, convencions i trobades diverses.

Per la seva banda, La Farga Centre d'Activitats, amb 8.500 m², al bell mig de l'Hospitalet, pot acollir fires, congressos i activitats de tota mena. Ocupa part de l'espai de la foneria que havia funcionat entre els anys 1900 i 1982 i que, a finals del 1986, l'Ajuntament va comprar per uns 600 milions de pessetes. També Viladecans disposa des del 2004 d'un recinte firal, el Cúbic, que té una superfície de 4.000 m².

Capital dels congressos

Els congressos professionals tenen cada cop més importància. A la foto, reunió de la Societat Europea de Medicina per a l'Estudi del Fetge a Barcelona el 2016

Els congressos constitueixen un dels aspectes més destacats de l'activitat firal de les ciutats i els territoris.

Barcelona ocupa una de les primeres posicions en la classificació internacional de ciutats organitzadores de congressos, entre els quals destaquen molt especialment els relacionats amb la salut i les ciències de la vida i la tecnologia. La ciutat s'està promocionant, per altra banda, com un espai de celebració de trobades en sectors emergents com la sostenibilitat, l'eficiència energètica, la innovació social i l'economia circular.

Segons dades de la ICCA (Associació Internacional de Congressos i Convencions), el 2015, Barcelona ocupava la tercera posició internacional com a ciutat organitzadora de congressos després de Berlín i París i per davant de Viena i Londres. Això significa unes 180 reunions l'any i la presència de més de 600.000 professionals.

La Fira de Barcelona ha estat porta d'entrada de les innovacions. A la imatge, pavellons inflables del FAD al Saló Hogarotel, 1973. Arxiu General de Fira de Barcelona

Reflex del que ens preocupa i ens agrada

Les fires són reflex d'allò que interessa a la societat en diversos moments de la seva història. Ajuden a saber d'on venim, però també parlen de les esperances i aspiracions de futur.

La primera Fira de Mostres de Barcelona es va inaugurar el 24 d'octubre de 1920 amb el suport de la Cambra de Comerç, la Mancomunitat de Catalunya i l'Ajuntament de Barcelona a les antigues instal·lacions de l'Exposició de 1888. Celebrada al llarg de vint dies del mes de juny, la Fira de Mostres va ser, durant més de setanta anys, la porta d'entrada de noves idees i negocis, noves concepcions del comerç, la indústria i el desenvolupament empresarial i social. I també, l'aparador de modes i tendències. Des del vestir fins al menjar. De la maquinària industrial a les tècniques de venda. I tenia el mateix paper innovador que tenen les fires i salons avui.

Abans de la Fira de Mostres, però, Barcelona ja havia tingut el primer saló especialitzat d'Espanya: l'exposició anual que els fabricants de joguines, molt nombrosos a la ciutat, especialment a Gràcia i a l'Eixample, celebraven al Foment del Treball des de 1914. I a les antigues instal·lacions de l'Exposició Universal de 1888 al Parc de la Ciutadella, el 1919 s'hi va celebrar el primer Saló de l'Automòbil, una activitat que pràcticament no s'ha interromput.

La Fira de Mostres de Barcelona, semblant en molts aspectes a les fires multisectorials de molts municipis metropolitans, va ser durant anys una finestra de modernitat. Així, el 1920 s'hi va celebrar una de les primeres desfilades de moda de Catalunya i de tot Espanya.

A l'edició de la Fira de Mostres de 1936, poc abans que comencés la Guerra Civil Espanyola, s'hi va poder veure per primer cop a Espanya un aparell de televisió i, 12 anys més tard, també en el marc de la Fira, s'hi va fer igualment la primera

El Saló Informat, precursor de la divulgació de les noves tecnologies, en una fotografia de 1984. Arxiu General de Fira de Barcelona

demostració del seu funcionament: en un palau els equips tècnics enregistraven una actuació musical i en un altre es rebien les imatges, seguides amb extraordinari interès pel públic.

Durant molts anys, a través d'aquesta Fira de Mostres, van arribar a les cases i a les empreses nous productes i materials, noves maneres de consumir i de viure. A la plaça de l'Univers de Montjuïc, especialment en els anys més grisos i difícils de la postguerra espanyola, es van presentar productes com el Cacaolat, el iogurt Danone, la llet condensada La Lechera, els gelats Frigo, Cola Cao, caldos concentrats com Gallina Blanca i Maggi, Coca-Cola i Pepsi, els Donuts o el cafè soluble Nestlé. Potser ara tot això es pot considerar nostàlgia, però en el seu moment va ser modernitat. Al segle XXI, la fira Alimentària presenta també les més diverses innovacions en productes frescos o preparats, nous sabors que acabaran convertint-se en clàssics.

A través de la fira barcelonina van penetrar també entre el 1957 i el 1980 invencions tan útils com l'olla de pressió, la rentadora, l'assecador de mà o el microones. I fora de l'àmbit domèstic, es

La primera retransmissió de televisió a Espanya va tenir lloc a la Fira de Mostres l'any 1948.
Arxiu General de Fira de Barcelona

van donar a conèixer altres innovacions tan importants per a l'economia com els telers amb llançadora l'any 1944, el radiotelèfon portàtil el 1960, l'ordinador d'IBM el 1970, o les plaques solars el 1977. L'any 1958, al pavelló dels Estats Units, s'hi va veure per primer cop un supermercat tal com el coneixem ara.

Des que el 1954 es va celebrar el Saló de l'Envàs i l'Embalatge, el primer amb caràcter monogràfic, els certàmens professionals van ser una avançada de l'evolució de la indústria. L'any 1990 es podia veure el telèfon mòbil a punt de penetrar massivament, l'iPod arribava el 2001, l'automòbil híbrid el 2003 i la impressora en 3D el 2014. La nova indústria pren el relleu de les activitats tradicionals com la maquinària tèxtil o la metal·lúrgica.

La importància de les fires com a dinamitzadores del territori és evident. Un exemple clar el trobem a la Fira de la Candelera de Molins de

Algunes fires populars celebrades als municipis metropolitans, com la Candelera, la Puríssima o l'Avícola del Prat, figuren entre les més antigues de Catalunya i s'hi barreja la realitat de la ciutat industrial amb l'orgull de la cultura pagesa

Saló de la Immersió que se celebra al recinte firal de Cornellà (a sobre)
i Saló Creativa al recinte de La Farga de l'Hospitalet (a sota).

Arxiu de l'Ajuntament de Cornellà de Llobregat. Arxiu de La Farga de l'Hospitalet

Rei impulsada el 1852 per un grup de propietaris i industrials, amb el suport de l'Ajuntament, en un moment en què s'havia iniciat la industrialització, milloraven les tècniques agrícoles, el ferrocarril era a punt d'arribar i el poble, amb uns 3.000 habitants, tenia ja una important base associativa.

La Fira de la Candelera, declarada d'interès nacional, se celebra cada primer dissabte i diumenge del mes de febrer, coincidint amb el final del cicle nadalenc, amb uns resultats molt espectaculars: 900 expositors i més de 300.000 visitants, gairebé deu vegades el nombre d'habitants. Des dels seus orígens, la indústria tèxtil va compartir protagonisme a la fira amb l'activitat agrícola i ramadera. L'any 1951 va donar un tomb i es va convertir en Exposició Industrial, Comercial i Agrícola i amb el temps s'ha anat adaptant als canvis socials, industrials i tecnològics: planters i maquinària agrícola conviuen amb l'automoció i la indústria, les ofertes lúdiques, la cultura, la gastronomia i les manifestacions populars.

Un altre exemple d'èxit el constitueix la Fira de la Puríssima de Sant Boi de Llobregat, una de les més antigues de Catalunya, que convoca també un important nombre de visitants, 250.000, a l'inici de la temporada nadalena. Té les seves arrels en l'exposició de pomes que es va celebrar per primer cop el juliol de 1931 a l'antiga biblioteca municipal. L'any 1947 va convertir-se en una fira i exposició de plantes, arbres fruiters i d'ornamentació, i es va celebrar el 8 de desembre, festa de la Puríssima en el calendari tradicional. El 1956 es va adoptar per primer cop aquest nom i, tot i patir vicissituds al llarg dels anys, ha aconseguit ser un referent més enllà de la comarca.

També s'ha de destacar la Fira Avícola del Prat de Llobregat, que data de 1975, però que va rebre un impuls decisiu amb els nous ajuntaments democràtics. Aplega uns 200.000 visitants anuals i ha aconseguit ser la gran caixa de ressonància de la recuperació i difusió del pollastre de pota bla-

va, característic del Prat, vinculat a la pervivència i reivindicació dels valors de la cultura pagesa, als productes de proximitat ecològics i sostenibles i a l'afirmació del Parc Agrari del Baix Llobregat.

En les manifestacions finals del Baix Llobregat hi conviuen l'orgull de la tradició industrial amb la tradició agrícola.

La memòria popular

Hi ha fires en els espais de l'economia, del territori i en els espais de la memòria popular. I a vegades es barregen. Des d'aquesta darrera perspectiva en destaquem algunes:

- **ELS RECORDS DE LA INFÀNCIA.** El Festival de la Infància de Barcelona va néixer el 1963, any en què es va instal·lar en el recinte de la Fira a Montjuïc. Tenia els seus orígens en la campanya benèfica que organitzava Radio Nacional de España a Barcelona des de 1948 per iniciativa de l'actor Emili Fàbregas, conegut popularment com *Senyor Dalmau*, i el locutor de l'emissora, Joan Viñas. Es plantejava com a objectiu que cap nen es quedés sense joguines per Reis, especialment els ingressats als hospitals.

Cada any milers de nens continuen passant pel Festival de la Infància, que se centra ara de manera especial a fomentar els valors del civisme, la participació o el respecte pel medi ambient. Diverses generacions de barcelonins han crescut acudint al Festival de la Infància a jugar, fer esport i veure espectacles. A tota l'àrea metropolitana abunden les fires infantils i nadalenques.

- **LA PASSIÓ PELS COTXES.** En l'imaginari popular els cotxes han tingut i tenen un gran pes, a cavall entre l'aventura i la significació social. El Saló de l'Automòbil de Barcelona, amb prop d'un segle de vida, no ha parat de créixer. El 1933, quan el cotxe era un producte de luxe a l'abast de pocs, ja el visitaven 60.000 persones. El 1953 s'hi va exhibir el primer Seat 1400, fabricat a la Zona Franca, i quatre anys després, el popular 600.

Fort impacte econòmic i social

Taxis i autobusos a la porta del recinte de Gran Via. Robert Ramos

L'àrea metropolitana de Barcelona s'ha convertit en una gran plataforma firal que atrau esdeveniments procedents d'arreu. El més important de tots és el Mobile World Congress, que reuneix anualment més de 100.000 professionals i 4.000 empreses del sector de les comunicacions mòbils, un dels més dinàmics de tot el món.

Les fires i els congressos produeixen no sols un important impacte econòmic (despeses en hotels, restaurants, oci, transports, serveis, comerç, activitats industrials...) sinó també un impacte social, ja que tenen efectes sobre la difusió de la innovació i del coneixement, la creació de tendències, l'espai urbà i la creació d'àmbits de relació col·lectiva. Solament l'impacte de la Fira de Barcelona és de 2.600 milions d'euros i la creació de més de 40.000 llocs de treball. Caldria afegir-hi les fires que se celebren a altres recintes i municipis metropolitans.

Una exhibició de robòtica al Saló de l'Ensenyament de Barcelona. Robert Ramos

Drons en funcionament a l'Smart City Expo World Congress, esdeveniment sobre les ciutats intel·ligents. Robert Ramos

Potser tot plegat té a veure amb el fet que Barcelona i l'àrea metropolitana tinguin plantes de fabricació d'automòbils que aporten el 20% de la producció espanyola i són, també, pioneres en disseny.

El Saló de Barcelona és un dels primers celebrats a tot el món i l'únic espanyol que té el reconeixement de l'Organització Internacional de Constructors d'Automòbils (OICA) i ara s'orienta cap al cotxe connectat, basat en les tecnologies de la comunicació. Cotxes i motos són ben presents en totes les fires comercials que se celebren als carrers de les ciutats metropolitanas.

- **LA CONSTRUCCIÓ.** El saló Construmat va néixer el 1979, i ha reflectit el pes de la construcció en l'economia, la seva dimensió social i la significació del sector immobiliari en el desenvolupament del país. L'arquitectura hi va tenir un important paper, amb iniciatives com Casa Barcelona, però també fou un espai per reconèixer la feina feta pels treballadors, com els concursos de paletes que hi donaven la dimensió més popular. La rehabilitació va adquirir pes progressivament, així com la introducció de noves tècniques constructives.

- **VEURE ELS VAIXELLS.** A l'Exposició Universal de 1888 ja hi havia una secció dedicada a la nàutica recreativa i dins de la mateixa Fira de Mostres s'havia celebrat el Saló del Mar l'any 1944. Però si els automòbils estaven a l'abast de molt poques persones, què es podria dir dels vaixells esportius? I no obstant això, l'aventura del mar sempre ha fascinat els barcelonins. El Saló Nàutic Internacional de Barcelona va néixer el 1963 de la mà d'un grup de persones vinculades a l'esport i a la indústria nàutica que van preveure que l'augment del nivell de vida contribuiria a la popularització dels esports relacionats amb el mar i la navegació. Des de 2012 té com a únic escenari el Port Vell de Barcelona.

- **VIATJAR, FER TURISME.** Les ganes de viatjar, de conèixer nous paisatges o noves realitats culturals són presents a les fires des de fa molts anys. El 1934, durant la República, ja es va celebrar a Barcelona el primer Saló del Turisme i de l'Esport, que s'anticipava a la nova realitat de les vacances pagades, i als anys seixanta va néixer el Saló del Viatge, l'Esport i el Turisme. El 1991 es va convertir en el Saló Internacional del Turisme de Catalunya, transformat després en B-Travel d'acord amb els canvis socials, que oferia gairebé tantes experiències com destinacions i aprofitava les noves possibilitats de la tecnologia i de les xarxes socials.

Un altre clàssic, des de 1977, és el Saló del Caravàning, una concepció diferent de viatjar i gaudir de les vacances i de la naturalesa que ja tenia una llarga tradició a molts països europeus.

- **LA IMATGE I EL CINEMA.** Els amants de la imatge durant anys van tenir una cita ineludible: Sonimag. Era l'expressió de la modernitat i la innovació permanent en el camp de la imatge, el so i la fotografia, activitats que tenen molta tradició a Barcelona i Catalunya. A més, coincidint amb Sonimag se celebrava la Setmana de Cinema en Color de Barcelona iniciada el 1959 i que va tenir una gran importància cultural, però va ser definitivament superada per nous formats i tecnologies.

Moltes de les activitats firals no tenen solament una dimensió econòmica, sinó també social, cultural i popular i es troben profundament arrelades a la memòria col·lectiva

• **EL PAPER DE LA INDÚSTRIA TÈXIL.** Durant molts anys la indústria tèxtil va ser la punta de llança de l'activitat econòmica de Barcelona i Catalunya i es va convertir en tot un símbol dels valors associats al desenvolupament, al treball, a la capacitat emprenedora i al comerç. Ja en l'exposició universal de 1888 els fabricants catalans hi van tenir un gran protagonisme, cosa que es va repetir novament el 1929, amb un Palau del Vestit i en les successives fires de mostres i salons monogràfics com el Saló Nacional de la Confecció, creat el 1961, la Llotja Tèxtil d'Espanya, el Saló de Gènere de Punt, per citar solament uns quants esdeveniments. La crisi tèxtil, els canvis en la moda, la deslocalització de la producció i la profunda transformació del sector no impedeixen que Barcelona tingui una de les manifestacions més importants en moda nupcial (Barcelona Fashion Bridal Week) o que aculli periòdicament la fira de maquinària i equipament tèxtil més gran del món, la ITMA.

• **EL FUTUR QUE FASCINA.** El futur que fascina també té un passat. Hem assenyalat que el 1970 la firma IBM va presentar el seu primer ordinador professional en el marc de la Fira de Mostres. El 1988 dins del saló Informat es va efectuar una demostració de la xarxa d'Internet Multired. A partir de 1999 es va celebrar Internet Global Conference, referència a Espanya de les tendències i avenços en el sector digital.

El gran canvi substancial es va produir amb l'arribada a Barcelona del Mobile World Congress el 2006, un certamen de referència en el camp de les comunicacions mòbils, telèfons intel·ligents, tauletes i ordinadors portàtils, amb tres mil milions d'usuaris a tot el món. La celebració anual del congrés i el caràcter de Barcelona com a Mobile World Capital han contribuït a convertir-la en una de les cinc ciutats referents d'Europa per a la indústria digital.

• **LA NOSTÀLGIA DEL CAMP.** Molts municipis compaginen en les seves fires la mirada al pas-

Fires populars i celebracions festives van de la mà. Sant Anastasi, Badalona. Úrsula Solans

sat i les tradicions pageses amb la modernitat: és el cas de les esmentades fires de la Candelera, la Puríssima, el Prat, la dels Horts de Ripollet, les exposicions de cireres de Santa Coloma de Cervelló, Sant Climent de Llobregat, el Papiol i Torrelles de Llobregat, la d'espàrrecs de Gavà, les fires de Sant Isidre de Viladecans o la Mostra Comercial i Agrícola de Sant Vicenç dels Horts.

Sense tenir en compte els mercats setmanals de pagès (a Viladecans, Gavà, Sant Boi, Colònia Güell, el Prat, Cornellà, Parc de Torreblanca i Sant Vicenç dels Horts) hi podríem afegir un munt de manifestacions lligades al calendari tradicional, als productes artesans, a les recreacions del passat —com els estesos mercats medievals— que reivindiquen les virtuts de la proximitat, de la feina i la vida tranquil·les i de la importància del marc urbà i de l'espai metropolità compartit i per al conjunt de la ciutadania. ●

Magatzem de memòries

Marià Hispano i Vilaseca
Arxiver Fira de Barcelona

Imatges entranyables de l'Exposició Universal de 1888 i el seu impacte sobre la modernització de la ciutat. Arxiu General de Fira de Barcelona

L'arxiu de la Fira de Barcelona és testimoni de l'impuls transformador de les grans exposicions i les fires de mostres

L'Exposició Internacional de 1929 va esdevenir un símbol de la modernitat. Arxiu General de Fira de Barcelona

A bans d'arribar a la porta de l'Arxiu General de Fira de Barcelona, al carrer Lleida, prop de la plaça d'Espanya, cal recórrer el llarg passadís del magatzem de paqueteria de la mateixa Fira. Sovint, les visites s'estranyen de la ubicació del nostre arxiu, del fet d'estar pròxim a una àrea de treball tan dinàmica. Com a arxiver, aquesta ubicació em resulta molt atractiva: arxiu i magatzem pròxims, com a espais que gestionen el paper: el magatzem, papers en blanc; l'arxiu, papers escrits. El magatzem, amb material per a les oficines i departaments; l'arxiu, ple de documents escrits retornats per aquestes mateixes oficines i departaments. Convivència i moltes complicitats.

Un cop oberta la porta de l'arxiu, les instal·lacions es mostren de bat a bat: planeres, prestatgeries, calaixeres i compactes per instal·lar la documentació. A les parets, pengen cartells d'exposicions, fires de mostres o salons monogràfics. Són la nostra carta de presentació.

Aparador de la revolució industrial

Just a l'entrada, un immens cartell presenta l'Exposició Universal de Barcelona del 1888, obra de Josep Lluís Pellicer. La seva estètica el delata com un autor formal, lluny de la modernitat que s'apunta per Europa. El relat del cartell, però, diu molt de l'Exposició: l'al·legoria, amb la façana antiga de l'ajuntament, explica a través de la iconografia la voluntat de la ciutat d'esdevenir una capital europea industrial i comercial. La Barcelona del 1888 és la ciutat que fa pocs anys ha enderrocat les muralles, que s'estén per la plana amb l'Eixample d'Ildefons Cerdà i que ha transformat el Poble Nou en el Manchester català.

L'Exposició Universal ha de ser un aparador de la Revolució Industrial que viu el país i de la voluntat dels seus empresaris i comerciants d'obrir-se al món. Els documents que l'Arxiu conserva són testimoni d'aquests ideals i dels fets viscuts: plànols amb panoràmiques aèries del recinte de l'Ex-

Els automòbils, presents des de sempre a les manifestacions fires. Saló de l'Automòbil corresponent a 1919. Arxiu General de Fira de Barcelona

350.000 documents

L'àrea metropolitana de Barcelona s'ha convertit en una gran plataforma firal que atrau esdeveniments procedents d'arreu. El més important de tots és el Mobile World Congress, que reuneix anualment més de 100.000 professionals i 4.000 empreses del sector de les comunicacions mòbils, un dels més dinàmics de tot el món.

Les fires i els congressos produeixen no sols un important impacte econòmic (despeses en hotels, restaurants, oci, transports, serveis, comerç, activitats industrials...) sinó també un impacte social, ja que tenen efectes sobre la difusió de la innovació i del coneixement, la creació de tendències, l'espai urbà i la creació d'àmbits de relació col·lectiva. Solament l'impacte de la Fira de Barcelona és de 2.600 milions d'euros i la creació de més de 40.000 llocs de treball. Caldria afegir-hi les fires que se celebren a altres recintes i municipis metropolitans.

Marià Hispano i Vilaseca
ARXIVER FIRA DE BARCELONA

Un dels molts documents que es conserven sobre l'Exposició Universal al Parc de la Ciutadella, 1888. Arxiu General de Fira de Barcelona

posició que permeten observar al detall el Parc de la Ciutadella com a espai d'exhibició; grans naus d'estructura metàl·lica on s'instal·len empreses de la indústria del tèxtil, l'alimentació o la metal·lúrgia, museus de la ciència, grans espais enjardinats, pavellons d'Estat o atraccions per als visitants, com el globus captiu. Indústria, comerç, colonialisme, atraccions i ciència com a màxims exponents de la modernitat.

Les fotografies i els dibuixos conservats ens mostren el més quotidià de l'Exposició, s'alcen com el paradigma d'allò que s'afronta. La fotografia com a nou i fascinant suport documental enfront del dibuix com a expressió gràfica tradicional. Dibuixos de la inauguració del certamen, fotografies dels nous monuments que envolten el recinte (estàtua de Colom, Arc de Triomf), de productes exposats o dels visitants. Un relat curt se m'acut quan veig una imatge de recinte d'exposició de la ciutat de Nova York. En el marc d'un aparador colpidor, una idea pren força: la premonició del protagonisme mundial de l'economia americana.

Fires a l'estil alemany

Darrere la taula dels investigadors, recolzat damunt els arxivadors fotogràfics, es mostra un cartell d'aires noucentistes de la primera Fira de Mostres celebrada a Barcelona l'any 1920. Va tenir lloc al Saló de Sant Joan, a l'actual passeig Lluís Companys, i en la seva inauguració, visitants i expositors van poder assistir a un concert d'un jove Pau Casals. Documents i fotografies ofereixen informació de les sis fires organitzades abans de l'Exposició Internacional Barcelona 1929.

El 1919 es constitueix la Societat Fira de Barcelona, amb uns estatuts que delimiten l'activitat que se li encomana i que aposten pel model fira de mostres enfront del model de les grans exposicions universals. L'objectiu, a imitació de les fires alemanyes, és afavorir el comerç i els productes a través

de la relació directa entre fabricants, comerciants i compradors.

La col·lecció de fotografies *Panoràmiques de la primera Fira de Barcelona* manifesta un paisatge firal totalment renovat. Guanya protagonisme el *modern* estand, obert, pròxim i amb una estructura mínima per donar rellevància als productes exposats. Tanmateix, el públic de les imatges és massiu, proper als emprenedors, testimoni dels inicis d'una època de gran increment del consum de béns, més endavant batejada com la *societat de consum*.

1929, una exposició moderna

Damunt la taula de treball, tinc uns expedients de l'Exposició Internacional Barcelona del 1929. El fons documental d'aquest certament és un dels més valuosos, per volum i per contingut. Després de veure la col·lecció de cartells publicitaris de l'esdeveniment es lògic fer-se algunes preguntes: Per què Barcelona va voler celebrar de nou una exposició de caràcter universal? Com és possible que entre aquests cartells publicitaris, que volien comunicar un idèntic missatge, l'expressió artística fos tan diferenciada?

El pavelló d'Alemanya, obra de Mies van der Rohe i reconstruït el 1986, símbol de l'arquitectura moderna. Arxiu General de Fira de Barcelona

Les grans exposicions celebrades a Barcelona han tingut un impacte decisiu sobre el desenvolupament urbà i metropolità

Diversos cartells anunciadors de les fires de Barcelona. Arxiu General de Fira de Barcelona

Per resoldre la primera pregunta cal endinsar-nos en la història del país i en la planificació urbanística de la ciutat. Al gran progrés econòmic de Catalunya, tant industrial com financer, cal sumar-hi durant aquests anys un fort sentiment de país que arrela a finals del segle XIX amb la Renaixença i es desplega políticament a partir de principis del XX (1914-1925) des de la Mancomunitat, una institució que té per objectiu modernitzar el país a través dels municipis d'arreu.

Si a la Barcelona del 1888 es va prioritzar la urbanització del Parc de la Ciutadella i de la Dreta de l'Eixample aprofitant la celebració l'Exposició Universal en aquesta àrea, per a l'Exposició del 1929 l'aposta de l'Ajuntament va ser cosir el front marítim del port amb la plaça Espanya, quadrant el territori amb l'Esquerra de l'Eixample i amb l'eix del Llobregat cap a l'Hospitalet. L'altra fita urbanística del moment va ser l'enjardinament de la muntanya de Montjuïc i el projecte d'un gran port

comercial a prop del delta del Llobregat. Per assolir aquest objectiu, l'aposta per celebrar l'Exposició Internacional en aquella zona de la ciutat fou de vital importància per finançar tot aquest desplegament urbanístic. El dia de la inauguració de l'Exposició Barcelona del 1929, 200.000 persones van participar d'una festa d'aigua i llums, amb la Font Màgica com a protagonista.

Amb l'objectiu de fer publicitat de l'Exposició, la direcció va optar per fer un concurs de cartells. Els autors i les obres van ser moltes i de gran qualitat, i el jurat va optar per crear una col·lecció de cartells publicitaris que van ser distribuïts arreu del país i per tot el planeta, s'erigien també com a testimonis d'un món en transformació: tradició i modernitat, sovint des dels extrems, s'enfrontaven per definir el present i projectar futurs. El classicisme i les avantguardes, igual que en l'àmbit de la política, es veien mútuament irreconciliables. Joves cartellistes, com Josep Capuz o Josep Nogué,

topaven amb les estètiques habituals. Tanmateix, aquest desig de les avantguardes per anar més enllà de la modernitat es va manifestar en molts dels àmbits de l'Exposició: en els pavellons, en el disseny de teixits o mobles, en els tipus de béns de consum, etc. Disparitats i contradiccions en un món en crisi econòmica i financera, on els vells models socials i polítics es veien superats. L'Exposició Internacional de Barcelona del 1929 va verificar que el comerç era un dels pocs factors de cohesió entre ambdós móns.

Els anys grisos

El 1942, després de la Guerra Civil Espanyola, es decideix de nou celebrar la Fira de Mostres. En aquells moments, Espanya viu una situació econòmica i social molt precària. Parlem d'aquell país governat des del feixisme, amb pors, d'aïllament internacional i d'autarquia econòmica. Aquest període, tot i que s'alleuja a partir de finals dels anys cinquanta, dura fins a l'adveniment de la democràcia l'any 1977. La documentació que conserva l'AGFB és testimoni d'aquests anys grisos: una ullada ràpida als expedients de treball, a les

El supermercat com a nova forma de l'espai de compra (a sobre) va ser presentat per primer cop a la Fira de Mostres de 1959 amb gran èxit de públic. Visitants del Saló Nàutic en una imatge de 1967 (a sota). Arxiu General de Fira de Barcelona

Fires i salons no s'entenen sense el pes del teixit industrial i comercial existent a Barcelona i l'àrea metropolitana

El Festival de la Infància se celebra durant les festes de Nadal des de 1963. La imatge és de l'edició de 1965. J. Brangulí (Arxiu General de Fira de Barcelona)

fotografies o a les relacions de productes que s'exposen (sobretot en el període 1942-1956) podrien portar a equívocs. És cert que respecte als anys vint i trenta, la tradició, la religió, la precarietat i la falta de color vital evidencien els greus moments que travessava el país, però si en fem una lectura més pausada és possible veure-hi llums, i també moltes ombres. I dic moltes per què les ombres verament fosques radicaven fora de les instal·lacions de la Fira de Mostres. Els mesos de juny de tots aquests anys, quan se celebrava el certamen, la Fira de Mostres esdevenia una finestra oberta al comerç, a les novetats, a les relacions internacionals, als aliments sense racionament... La Fira era símbol d'un dels pols comercials i econòmics més importants i actius d'Espanya, i amb el pas dels anys, un autèntic motor —novament— de modernitat.

La Fira de la Candelera durant els anys seixanta.
Torné (Arxiu Municipal de Molins de Rei)

Des de l'obertura econòmica que va significar el Pla de desenvolupament econòmic aprovat pel Govern franquista l'any 1959, el creixement i la influència de la Fira en els àmbits econòmic i polític fou exponencial. Amb la celebració dels salons monogràfics, es presentava com l'aparador del desenvolupament econòmic d'un país, que 30 anys després d'aquella Fira de Mostres de 1935, tornava a gaudir d'uns nivells raonables de consum de béns. Obrir una carpeta del Saló de l'Automòbil, del Nàutic o d'Hogarotel, dona l'oportunitat de copsar la quantitat de llum que generava l'activitat de la Fira de Barcelona: cartells signats per joves dissenyadors gràfics del FAD, voluminosos dossiers de premsa, documents en cinc o sis idiomes, catàlegs de mil pàgines, agendes farcides d'actes, presentacions de novetats industrials i comercials internacionals, organització de jornades i congressos, etc.

Una nova oportunitat

Aquest joc de llums i ombres, però, té una segona part: quan va arribar la democràcia l'any 1977,

en una primera lectura dels documents generats per la Fira de Mostres o pels salons monogràfics d'aquests anys (1977-1988), tot us pot semblar il·luminat, dinàmic i optimista. La Fira de Barcelona, amb el suport dels agents econòmics de la ciutat i del consistori municipal, revifa econòmicament i renova les complicitats amb els sectors de l'economia i amb la ciutadania: a les instal·lacions de la Fira es van celebrar els primers congressos en democràcia de gairebé tots els partits polítics, sindicats i entitats culturals. Cultura i festa democràtica. Tanmateix, s'organitzen al passeig Maria Cristina moltes de les activitats de les primeres festes de la Mercè.

Però tota aquesta llum, tan desitjada, esdevé grisor quan fem una lectura atenta d'aquests expedients de fires comercials. A la crisi energètica de 1973, caldrà sumar els processos de reconversió industrial iniciats el 1986 amb l'entrada del país a la Comunitat Econòmica Europea. I sí, des d'aquesta anàlisi més econòmica, els grisos apunten arreu: baixada d'expositors, pèrdua de competitivitat de la Fira de Barcelona vers el mercat exterior, poques presentacions de nous projectes firals

d'envergadura, etc. i això finals dels anys vuitanta. Llums sota el franquisme, grisos en democràcia, o a l'inrevés, depèn de l'òptica de l'anàlisi. El que sí que sembla del tot cert, i es pot validar visitant les instal·lacions de l'AGFB, és que el comerç (i la seva promoció) ha estat i és un factor generador de complicitats econòmiques i culturals, potenciador de relacions humanes.

L'esforç constant per facilitar nexes de col·laboració econòmica i intercanvi comercial internacional és una constant a la història de la Fira de Barcelona i li ha permès afrontar la globalització de l'economia i de les relacions polítiques i culturals. Davant aquests reptes, la Fira de Barcelona dissenya noves estratègies empresarials encaminades a abordar les fires del futur des d'una aliança amb les noves tecnologies.

L'any 2001 s'aprova el Pla estratègic 2001-2010, que implica un canvi profund en l'estructura i gestió de l'entitat i el 2007 inaugura el nou recinte Gran Via, un eix urbanístic que definitivament cus les ciutats de Barcelona i de l'Hospitalet de Llobregat, i l'eix del Besòs amb l'eix del Llobregat. ●

Més que valor econòmic

Impacte dels grans esdeveniments. El Mobile World Congress és un referent mundial en comunicacions mòbils. Robert Ramos

A tot el món, paral·lelament al desenvolupament de les noves tecnologies, creix l'activitat als recintes firals

Els participants en el festival Sónar de música avançada procedeixen de tot el món. Vicente Zambrano (Arxiu Municipal de Barcelona)

Les tecnologies de la informació i la comunicació, internet i les xarxes socials canvien el món. Han transformat la manera de treballar, de viure, de relacionar-nos, de divertir-nos; han revolucionat el món de l'empresa i la creació d'opinió. Ja no hi ha cabines als carrers, no fem cues inacabables als bancs, no estem pendents de l'horari de les notícies i la informació circula al moment. Les cadenes de muntatge es transformen progressivament. Som protagonistes una mica desconcertats d'un món amb moltes possibilitats.

En aquest escenari global hiperconnectat, molta gent podria pensar que només hi tenen cabuda les *fires de proximitat*, aquelles que mostren a un «públic ciutadà» les ofertes del comerç, els serveis i la indústria més propers. Podria semblar, doncs, que per conèixer novetats o per vendre i comprar productes o serveis les empreses en tindrien prou amb un bon posicionament a l'univers digital i que les imatges entranyables de les fires amb la gent visitant estands quedarien simplement en els racons de la memòria popular.

A tot el món

Les fires són molt més, en efecte, que imatges en blanc i negre de la torre Eiffel alçada per a l'Exposició Universal de 1889, de l'Arc del Triomf de la Barcelona de 1888 o les torres venecianes del Montjuïc de 1929. Les fires són l'actualitat i creixen sense parar. «Al món hi ha 1.200 recintes on s'hi celebren cada any més de 31.000 fires amb la participació de més de quatre milions d'expositors i 266 milions de visitants, que generen un volum de negoci de 53.000 milions de dòlars.» Són dades de la Unió Internacional de Fires, una organització fundada a Milà l'abril de 1925, que el director general de la Fira de Barcelona, Constantí Serrallonga, sap pràcticament de memòria.

Des d'una perspectiva local i metropolitana, les dades impacten molt, i Barcelona hi fa una aportació rellevant. «La majoria de les fires són a

Aglomeracions a la sortida de les sessions d'un congrés. Recinte de Gran Via de la Fira. flickr_cc_Ajuntament del Prat de Llobregat

Fires i congressos tenen un impacte clar sobre els serveis, la indústria, l'ocupació i la generació de noves oportunitats socials

Les fires impacten sobre els transports i la mobilitat. Estació de metro Fira de la línia 9 a l'Hospitalet de Llobregat. Robert Ramos

Europa, però creixen molt les d'Àsia i de l'Orient Mitjà», explica Serrallonga. I molts miren cap a l'Àfrica. Durant el 2016, la Fira de Barcelona, a més de celebrar una desena de salons fora del país, va assessorar projectes al Marroc i a Etiòpia.

Per què les fires continuen sent tan actuals? Les fires permeten *veure i tocar* el producte i ens relacionen amb la resta d'actors econòmics i socials. «Creen un espai molt bo per als contactes interpersonals. Són un punt de referència per a la transmissió d'informació exclusiva, del coneixement i dels últims avenços tecnològics i innovadors.»

L'expansió de les fires té a veure també amb la transformació digital, la revolució energètica i la necessitat de crear eines que contribueixin al creixement econòmic dels territoris. Un gran certamen com el Mobile World Congress, l'esdeveniment més important del món per a la tecnologia de les comunicacions mòbils, a Barcelona des de 2006, genera cada edició un impacte a la

ciutat i a l'entorn metropolità estimat en 465 milions d'euros. El que produeix Alimentaria, un dels salons referents a Europa per a la indústria agroalimentària, es calcula en 170 milions. La Fira de la Candellera produeix un impacte de 7,6 milions d'euros a Molins de Rei. La de la Puríssima de Sant Boi de Llobregat, 5,5 milions. Aquestes dues darreres xifres poden semblar molt modestes, però tenen molt de mèrit i importància a escala de cada població.

Explica Serrallonga que «el conjunt de la Fira de Barcelona genera un impacte econòmic total de més de 2.620 milions d'euros cada any, més de 40.500 llocs de treball i una recaptació per a la hisenda pública de prop de 800 milions d'euros, és a dir que s'aporten molts diners als serveis públics que la nostra societat necessita». L'escola de negocis barcelonina Esade ho va estudiar el 2015 i va deixar constància també de la importància que té la creació de valor públic lligada a la Fira.

Dit d'una altra manera: una fira o un congrés de certa dimensió afavoreix l'activitat del comerç, dels hotels i els restaurants, dels locals d'oci, dels transports i un ampli entramat industrial, productiu i de serveis, però també impacta sobre el conjunt de la ciutat. I més enllà —o al costat— dels beneficis econòmics se'n generen altres de socials, col·lectius, més difícils de mesurar però igualment importants.

Impacte social i urbà

Les oficines del director general són en el punt de trobada entre la plaça d'Espanya i l'avinguda de Maria Cristina, en un espai amb molts atributs a la vegada: firal, ciutadà, popular, lúdic, turístic, que combina passat i modernitat i ajuda a explicar, per exemple, com les fires influeixen en el desenvolupament urbà.

Des d'aquesta avinguda de Maria Cristina, a través de la muntanya de Montjuïc, passant prop de les instal·lacions olímpiques, s'arriba al recinte

de Gran Via, funcional i monumental, dissenyat per l'arquitecte japonès Toyo Ito. També s'hi arriba per la Gran Via a través de la gran porta d'entrada que és la plaça d'Europa. Es fa evident la relació entre les fires i el creixement de la ciutat. Montjuïc no s'entén sense la Fira que ha contribuït a dinamitzar la muntanya, de la mateixa manera que fa créixer el centre direccional de la plaça d'Europa de l'Hospitalet de Llobregat, avui un dels àmbits de negocis més actius de la metròpolis. Forma part d'un continu urbà que neix precisament a la plaça d'Espanya i connecta amb l'àrea econòmica del delta del Llobregat. Una prova de l'impacte firal sobre el territori es troba en la mateixa existència de la línia 9 del metro o en el creixement de l'aeroport, ben a prop dels dos recintes; alguna cosa hi té a veure la celebració de fires i salons cada vegada més internacionals.

#sinergiesfirals

Montjuïc i Gran Via són dos recintes urbans molt ben valorats, centrats, vinculats al tarannà de la ciutat i del país. «Els barcelonins senten la Fira com a pròpia, lligada a la seva història i la seva identitat. Quan parlem de la marca Barcelona evidentment la Fira n'és un component fonamental. I d'aquí uns quants anys el recinte de Gran Via de l'Hospitalet tindrà també un paper destacat en l'imaginari col·lectiu», destaca Serrallonga. Tots dos recintes són àmbits de relació, de trobada no només per als negocis, de la mateixa manera que les fires locals són espais de socialització ciutadana.

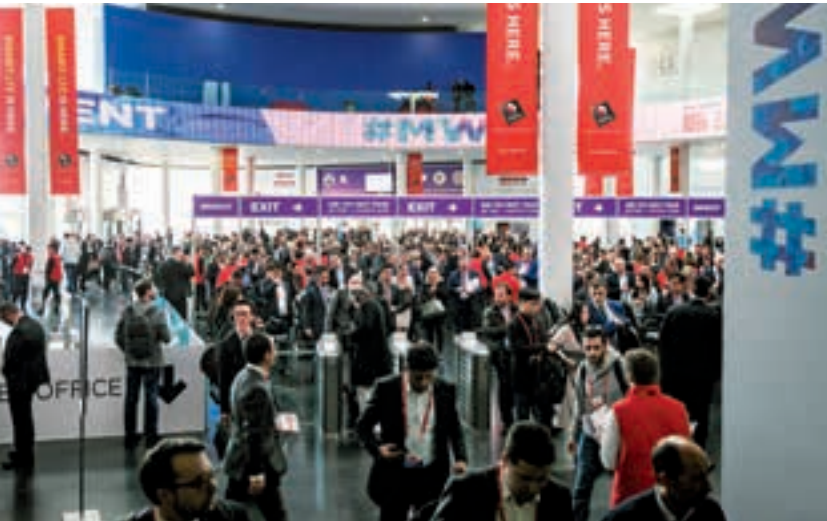
«La identificació de la ciutat amb la Fira té molt a veure també amb la capacitat de la institució d'oferir una resposta adequada en diferents moments econòmics i de contribuir a generar riquesa i ocupació, oportunitats professionals, captar i retenir talent», afirma el director general.

La Fira Industrial i Comercial de Sant Feliu coincideix amb l'Exposició Nacional de Roses. Arxiu de l'Ajuntament de Sant Feliu de Llobregat

L'activitat firal genera sinergies i relacions entre empreses i sectors. flickr_cc_Monmar Comunicació

El Mobile World Congress té un gran impacte sobre el territori, les empreses i el teixit tecnològic metropolità. Robert Ramos

Professionals d'arreu

El paper de la Fira de Barcelona, en aquest sentit, és rellevant per als emprenedors i les petites i les mitjanes empreses que són el gruix del teixit econòmic de Barcelona i de tot Catalunya. «En els salons de la Fira cada any hi participen més de 10.000 empreses, el 90 % de les quals són pimes. Quan celebrem a Barcelona un gran esdeveniment internacional estem ajudant a fer que petites empreses i emprenedors puguin tenir una finestra oberta al món», és a dir, que puguin fer contactes, trobar nous clients, conèixer noves maneres de fer i aprendre en l'intercanvi d'experiències amb professionals d'arreu del món.

El congrés dels mòbils constitueix un clar exemple de com l'impacte d'un gran esdeveniment pot ser determinant. El fet que Barcelona fos escollida Mobile World Capital, ha contribuït, al costat de la feina ben feta d'un munt d'empreses i institucions, al fet que s'hagi convertit en la cinquena ciutat europea en creació d'empreses tecnològiques. Un esdeveniment com Smart City Expo World Congress, nascut a la Fira de Barcelona, que s'exporta a Kyoto, Montreal, Puebla, Istanbul, Casablanca, entre d'altres ciutats, genera oportunitats per a les empreses i les institucions catalanes i espanyoles especialitzades en tecnologies urbanes i sostenibilitat.

«El nostre model de fires fomenta la cultura empresarial, la circulació del coneixement, el talent i la innovació, el desenvolupament de la tecnologia, la projecció internacional, la dinamització del teixit empresarial, i contribueix a la cohesió social.» Fires i congressos. Sovint, la frontera entre un esdeveniment i un altre és imprecisa. Cada cop hi ha més salons firals on es debat i congressos que exposen productes. Barcelona, amb una tradició de decennis, ha apostat pels grans congressos sobre salut i tecnologia. Seguint l'estela del Mobile World Congress s'hi celebren moltes altres trobades tecnològiques i, per altra banda, la ciutat té un lloc, des de fa molts anys, a l'agenda de les grans reunions mèdiques en consonància amb el pes del sector de la salut. El Congrés Europeu de Cardiologia que periòdicament torna a la ciutat n'és un dels millors exemples.

Una de les fonts de valor de les fires i congressos és la transferència de coneixement entre empreses, institucions, centres de recerca i univer-

La Fira de la Puríssima de Sant Boi s'ha convertit en cita obligada del calendari del Baix Llobregat. Arxiu Sant Boi de Llobregat

Les noves tecnologies de la informació i la comunicació tenen un pes fonamental a les noves fires. Mobile World Congress. Robert Ramos

sitats. Es molt propi de la tradició firal, industrial i comercial de l'àrea de Barcelona i de la cultura existent a Barcelona, a l'àrea metropolitana, a Catalunya, de treballar plegats, de generar complicitats de col·laboració entre les institucions públiques i la iniciativa privada.

El futur és ara

Les fires ajuden a obrir portes i dibuixar expectatives de futur. «Cal estar molt atents als canvis que es produeixen en l'entorn econòmic i social», afirma Serrallonga. I té raó perquè a Barcelona les fires han estat sempre un bon reflex del seu temps. Salons, congressos i esdeveniments de tot tipus neixen, es transformen i canvien de pell perquè busquen adaptar-se a les necessitats econòmiques i socials de cada època. Qüestions relacionades amb el temps lliure, la salut i el benestar, la nova indústria, les oportunitats tecnològiques o el medi ambient eren impensables uns anys enrere, però han transformat el panorama firal.

El director general de la Fira de Barcelona assenyala amb contundència que plantejar-se aquest futur vol dir afrontar els reptes del món nou que es perfila marcat per l'eclosió ecològica, la robotització o la intel·ligència artificial, una realitat que involucra tot el nostre entorn econòmic, social i polític. «Estem parlant de la quarta revolució industrial que no només afecta la indústria 4.0 sinó tots els sectors econòmics i totes les relacions socials, i davant d'això cal generar una estratègia de ciutat i de país.»

Conclou que «Barcelona i Catalunya han d'apostar per la indústria, les nostres fires també, i pel conjunt de les activitats relacionades amb el coneixement, les tecnologies de la informació i la comunicació, la sostenibilitat i les noves realitats socials, urbanes i econòmiques».

Diversos salons de la Fira de Barcelona tenen voluntat de donar resposta a aquests reptes col·lectius i juguen ja en les lligues internacionals pròpies del segle XXI. ●

Les fires contribueixen a la vertebració i la cohesió social.
A la foto, estudiants visitant el Saló de l'Ensenyament

50 fires metropolitananes

Al'àrea metropolitana de Barcelona s'hi celebra un gran nombre de fires, salons firals, congressos amb zones d'exhibició que abasten tots els sectors de la producció, l'activitat econòmica, el comerç i el conjunt de relacions humanes i socials que s'estableixen en el territori.

Una part prou important de les fires que tenen lloc a les poblacions metropolitananes, especialment al Baix Llobregat, tenen el seu origen en la tradició agrícola i ramadera, però s'han adaptat a la realitat industrial i comercial. L'aparició de noves exigències econòmiques, socials i mediambientals ha motivat la creació de certàmens relacionats amb l'emprenedoria, els canvis industrials, la sostenibilitat, entre altres qüestions.

Lògicament, el principal protagonisme correspon a les manifestacions organitzades (o cap-

tades) per la Fira de Barcelona als seus recintes de Montjuïc i de Gran Via, i en molta menor mesura als recintes de Cornellà i de la Farga de l'Hospitalet.

S'ofereix, a continuació, una selecció de 50 fires de tot tipus que conviuen al territori metropolità, triades en funció de la diversitat sectorial i territorial. La majoria estan incloses al calendari de fires de Catalunya que publica el Departament d'Empresa i Coneixement de la Generalitat.

En resten al marge altres fires tècniques i professionals de diversos sectors, i també esdeveniments relacionats amb la cultura, el comerç, els productes alimentaris artesans i ecològics, la promoció gastronòmica, les fires tradicionals, com Sant Ponç o Nadal, o les fires d'entitats que se celebren a la majoria de barris i poblacions de la metròpolis. Totes juntes constitueixen una remarkable aportació a la vertebració i la cohesió social.

1 Alimentaria

Biennal. Fira de Barcelona. Gran Via. Professional.

Nascut el 1976, Alimentaria és un esdeveniment de referència internacional per als professionals de la indústria de l'alimentació i la gastronomia. És un gran aparador de la innovació, les tendències i la internacionalització, i constitueix una oportunitat per a les empreses catalanes i espanyoles exportadores. Reuneix al voltant de 4.000 empreses de 70 països i rep uns 140.000 visitants, dels quals un 30% són estrangers. S'hi celebren unes 10.000 reunions de negoci.

Entre els àmbits especialitzats destaquen The Alimentaria Experience, amb la participació de cuiners amb les noves tendències en gastronomia, i Alimentaria Hub, un espai d'innovació, així com el Congrés de la Dieta Mediterrània.

● www.alimentaria.com

2 Saló de l'Automòbil

Biennal. Fira de Barcelona. Montjuïc Públic/Professional.

És l'únic certamen espanyol reconegut per l'Organització Internacional de Constructors d'Automòbils (OICA). Se celebra des de 1919.

S'hi presenten novetats internacionals i nacionals i el visiten al voltant de 750.000 persones i més d'un miler de periodistes especialitzats. El Saló Internacional de l'Automòbil de Barcelona ha reflectit progressivament la transformació tecnològica d'un sector que a Catalunya té un important pes industrial, ciutadà i esportiu.

La celebració del saló coincideix amb el Gran Premi d'Espanya de Fórmula 1 al circuit de Catalunya de Montmeló.

● www.automobile.com

Altres salons relacionats amb l'automoció: Fira de Barcelona (Auto Retro, Ocasión, Moto!), La Farga (Retro Moto).

3 Barcelona Meeting Point

Anual. Fira de Barcelona. Montjuïc Públic/Professional.

És una de les més grans trobades del sector immobiliari amb un espai dedicat als professionals i un altre al públic en general. S'adreça a persones o empreses interessades en l'adquisició d'habitatges, oficines i locals de negoci que hi poden trobar una àmplia oferta i beneficiar-se de promocions i condicions especials de finançament.

Hi participen empreses espanyoles i de diversos països, fons d'inversió, experts i companyies de serveis. Incorpora també una zona dedicada a la rehabilitació i organitza xerrades per vendre i comprar pisos.

El certamen està organitzat pel Consorci de la Zona Franca des de 1997.

● www.bmps.com

Badalona celebra també una Fira de l'Habitatge.

4 **Barcelona Bridal Fashion Week**

Anual. Fira de Barcelona.
Montjuïc. Professional

Des de 1992 és una de les referències en moda nupcial a Europa. Engloba la Passarel·la Gaudí Núvies i el saló Noviaespaña que presenten novetats en vestits de nuvi, de núvia, de festa i cerimònia, complements i bijuteria. El sector de la moda nupcial té un important pes a Barcelona i Catalunya, on es concentren algunes de les principals firmes espanyoles. Es calcula que una de cada deu núvies, a tot el món, porta un vestit fabricat a Espanya.

A la passarel·la hi solen participar més d'una vintena de firmes de relleu i al saló s'hi poden trobar més de 200 marques, moltes de les quals són estrangeres.

- www.bridalweek.com

Altres salons: Mi Boda (Fira de Barcelona), Badalona.

5 **Barcelona Games World**

Anual. Fira de Barcelona.
Montjuïc. Públic

El certamen, especialitzat en la indústria dels videojocs, s'adreça tant a consumidors com a professionals amb voluntat de ser trobada de referència internacional. A Espanya hi ha més de 13 milions d'usuaris de videojocs.

Està organitzat per la Fira de Barcelona conjuntament amb l'Associació Espanyola de Videojocs (AEVI) i se celebra a Barcelona des de 2016 provinent de Madrid. Es va triar la capital catalana pel seu posicionament estratègic en aquest sector i per contribuir a incrementar les oportunitats de negoci, innovació i *networking* entre els diversos agents d'aquesta indústria i descobrir el potencial dels videojocs en l'àmbit econòmic, cultural i educatiu.

- www.barcelonagamesworld.com

6 **Biocultura Barcelona**

Anual. Palau Sant Jordi.
Barcelona. Públic

Biocultura Barcelona és una fira internacional de productes ecològics i consum responsable organitzada per l'Associació Vida Sana des de 1993.

És la manifestació més important del sector que se celebra a Espanya amb més de 700 expositors i una mitjana de 70.000 visitants. El principal gruix de la mostra el formen més de 18.000 referències de productes d'alimentació ecològica, a més d'altres sectors com són productes per a la higiene i la cosmètica, tèxtil orgànic, ecomaterials, mobles i decoració per a l'habitatge, energies renovables, teràpies i medicines complementàries, estalvi i reciclatge, ecologia, medi ambient, turisme rural, joguines, artesanies, música, llibres i revistes.

- www.biocultura.org

7 Bizbarcelona

Anual. Fira de Barcelona. Montjuïc Professional/Públic

Bizbarcelona by Barcelona Activa és un saló per a petites i mitjanes empreses i persones emprenedores i autònomes que se celebra des de 2011.

L'espai BizEconomiaSocial, presenta propostes relacionades amb l'economia social i solidària, cooperativa, col·laborativa i altres. Per la seva banda, Bizempren, s'orienta a fomentar l'emprenedoria. Bizpimes se centra a promoure el creixement de les petites i mitjanes empreses. El saló desenvolupa activitats de coneixement, *networking*, finançament i assessorament per tal de ser una eficaç plataforma per a la dinamització econòmica i la generació d'ocupació.

- www.bizbarcelona.com

El saló e-Show (Fira de Barcelona) ofereix tecnologia aplicada al comerç i l'empresa.

8 B-Travel

Anual. Fira de Barcelona. Montjuïc. Públic

L'antic saló de Turisme de Catalunya, nascut el 1992, és l'únic esdeveniment de tot Espanya inspirat en l'experiència del viatger a través d'aspectes diversos com el benestar, els viatges en família, l'art i la cultura, la natura, l'esport, l'aventura, comprar, l'enologia i la gastronomia. S'hi celebren fins a una seixantena d'activitats. Es tracta del saló turístic adreçat al consumidor final més important d'Espanya.

Hi participen totes les comunitats autònomes i al voltant de 50 països i regions del món, a més d'operadors turístics i empreses proveïdores de serveis. En paral·lel tenen lloc jornades professionals que analitzen les tendències del sector turístic.

- www.b-travel.com

9 Caravàning

Biennal. Fira de Barcelona. Gran Via. Públic

Nascut a principis dels vuitanta, és esdeveniment líder espanyol del sector i un dels més importants d'Europa. Sobre uns 24.000 metres de superfície, exposa més de 500 caravanes i autocaravanes.

S'ha consolidat com a millor plataforma d'aquest tipus de turisme que permet viatjar en llibertat i en contacte amb la natura. En els últims anys la pràctica del caravàning està registrant un gran impuls i un canvi de tendència perquè guanya adeptes que busquen un nou estil de vida i d'activitat.

És també un esdeveniment familiar que reuneix autocaravanes procedents de tot Espanya aplegades amb motiu de la celebració del saló al recinte de Gran Via.

- www.saloncaravaning.com

10 Saló del Cinema i Sèries

Anual. La Farga. L'Hospitalet de Llobregat. Públic/Professional

És punt de trobada dels afeccionats al cinema i les sèries, tant des del punt de vista cultural i lúdic, com també lloc de promoció per a productores i distribuïdores i nous projectes.

Hi participen botigues especialitzades, escoles de cinema, distribuïdores, plataformes en línia de cinema i sèries, empreses tecnològiques i entitats sense ànim de lucre.

El Saló del Cinema i les Sèries organitza conferències, xerrades i espais de participació amb experiències interactives per al públic.

L'organització aposta per convertir el certamen en un marc per lluitar contra la pirateria i en plataforma de *crowdfunding* per a nous projectes.

- www.salondelcine.com

11 Saló Internacional del Còmic / Manga

Anual. Fira de Barcelona. Montjuïc. Públic/Professional

Els salons del Còmic i del Manga, la versió japonesa de la historieta—que aplega també la cultura, la cuina i la simbologia del Japó—, són referents dels nous llenguatges del segle xx i xxi. Tots dos certàmens, organitzats per Ficomic, atreuen un públic molt nombrós.

El Saló del Còmic se celebra des de 1981 i està considerat com un referent a Espanya i a Europa. El del Manga, el més important d'Europa després del de París, se celebra des de 1995.

En els dos certàmens hi participen autors nacionals i estrangers i són també un punt de trobada amb el sector editorial. S'atorguen premis i s'hi fan moltes activitats.

- www.ficomic.com

A la Farga (l'Hospitalet de Llobregat) se celebra anualment el Japan Weekend dedicat al manga.

12 Construmat

Biennal. Fira de Barcelona. Gran Via Professional

El Saló Internacional de la Construcció de la Fira de Barcelona, celebrat per primera vegada el 1986, enfoca la seva oferta cap a la innovació, el disseny, la sostenibilitat, la rehabilitació i l'arquitectura sota el nom de Beyond Building Barcelona-Construmat, adoptat l'any 2015.

Rep en cada edició al voltant de 55.000 visites. Dona especial importància a les tendències del sector com la tecnologia digital a la construcció, impressores en 3D, internet de les coses, robots o drons.

BBB-Construmat fa un especial esforç per ser plataforma de negoci internacional. Al Fòrum Contract nacional i internacional s'hi presenten iniciatives que busquen proveïdors i socis arreu.

- www.construmat.com

13 Creativa Barcelona

Anual. La Farga. L'Hospitalet de Llobregat. Públic

S'orienta al «faci-ho vostè mateix», un concepte que ha crescut molt els últims anys, a les activitats manuals i la venda de productes creatius. Moltes persones, durant la crisi, han professionalitzat les seves aficions.

El saló, organitzat per Conceptum Spain SL, està dividit en àrees com art, llar, oci, artesanies, manualitats, mobles, *patchwork* i pintura.

També està centrat en la creativitat Handmade Barcelona de la Fira de Barcelona a Montjuïc amb tècniques tradicionals i modernes (arts decoratives, *découpage*, *scrapbooking*, *patchwork*, cuina i rebosteria, decoració floral, sabons i espelmes...) i tendències en reciclatge i reutilització de materials.

- www.barcelona.creativa.eu
- www.handmadefestivalbcn.com

14 Expohogar

Bianual. Fira de Barcelona. Montjuïc. Professional

Des de 1961, Expohogar és un referent per al petit comerç de Catalunya i l'àrea d'influència en regals, interiorisme i decoració, bijuteria i complements de moda, artesanía, papereria, taula i cuina, tèxtil i llar, il·luminació, joguines i decoració floral.

Celebra dues edicions anuals, a la primavera i a la tardor, i aquesta darrera s'orienta especialment als regals de les festes de Nadal.

Ofereix a visitants i expositors continguts formatius gratuïts impartits per professionals de referència en el sector, per donar a conèixer les últimes tendències en interiorisme, aparadorisme i màrqueting del comerç al detall, per tal de contribuir així a dinamitzar les vendes.

- www.expohogar.com

15 Expominer

Anual. Fira de Barcelona. Montjuïc. Públic

Expominer és la cita més important del sud d'Europa per adquirir, intercanviar i vendre pedres precioses i semiprecioses de gran valor, minerals inèdits, meteorits, fòssils autèntics i gemmes de múltiples formes i colors. A més a més, el certamen també ofereix xerrades divulgatives sobre temes d'actualitat en l'àmbit de la mineralogia i les ciències de la terra impartides per experts i investigadors del sector.

Creat l'any 1979, el saló organitza exposicions monogràfiques i tallers que són un punt de referència per als escolars de Barcelona i la seva àrea metropolitana. Així mateix, aplega col·leccionistes, joiers, decoradors i representants de museus i de clubs mineralògics.

- www.expominer.com

16 Expoquímia, Eurosurfes i Equiplast

Triennial. Fira de Barcelona. Gran Via. Professional

Els salons Expoquímia (química en general), Eurosurfes (tractament de superfícies) i Equiplast (cautxú i plàstic) se celebren conjuntament, la qual cosa suposa un dels certàmens de la química aplicada més importants del sud d'Europa amb voluntat de convertir-se en referent mundial.

Els tres salons apleguen de manera simultània més 600 expositors, més de 200 novetats, 300 reunions de negocis, projectes de tot el món i més de 150 activitats entre congressos, seminaris, jornades i presentacions al voltant de la indústria química base, química fina, nous materials, biotecnologia, tècniques mediambientals, transferència tecnològica, innovació alimentària, desenvolupament i innovació.

- www.expoquimia.com

17 Exposició de Cireres

Anual. Sant Climent de Llobregat. Públic

Aquesta fira, celebrada des de 1976, exhibeix no sols la cirera, de gran tradició local, sinó també altres productes del camp i el comerç en general. Hi participen al voltant d'un centenar d'expositors.

La festa continua viva, sobretot gràcies a l'esforç de la gent i les entitats que col·laboren en l'organització. En aquest sentit, l'Exposició de Cireres és l'ànima de la festa, on pagesos, particulars i entitats guarneixen les seves paneres artísticament, i els més petits s'afegeixen també a la tradició i fan també la seva pròpia exposició de paneretes.

- www.santclimentdellobregat.cat

També se celebren exposicions de cireres a Santa Coloma de Cervelló, el Papiol i Torrelles de Llobregat.

18 Exposólidos

Biennial. La Farga. L'Hospitalet de Llobregat. Professional

El Saló de la Tecnologia i el Processament de Sòlids, organitzat per l'empresa Profei, s'orienta a oferir solucions sobre manipulació i processament de sòlids com productes agrícoles, alimentació, cautxú, ceràmica i vidre, construcció, cosmètica, detergents, productes farmacèutics, greixos, metal·lúrgia, fusta i paper, pinsos o pintures.

Compta amb el suport de les principals empreses europees del sector, fet que ha convertit el saló en un esdeveniment per fer negocis i *networking*.

Reuneix expositors de 15 països i visitants de 25, i és la segona fira d'Europa del sector. En el marc del saló s'organitzen jornades tècniques i presentacions de productes.

- www.exposolidos.com

19 Festival de la Infància

Anual. Fira de Barcelona. Montjuïc.
Públic

El Festival de la Infància és una de les cites familiars més tradicionals a Catalunya durant les festes nadalencs.

Acull un centenar d'activitats per fomentar entre els més petits valors com el civisme, la solidaritat, l'alimentació sana, l'esport, la creativitat i el respecte al medi ambient. Nens i nenes gaudeixen de tallers creatius, manualitats, espectacles de màgia, teatre i titelles, circ, jocs interactius i una gran varietat d'activitats esportives.

És un dels salons més veterans de la Fira de Barcelona, que se celebra des de l'any 1963, inicialment vinculat a la campanya benèfica nadalenca de Radio Nacional d'Espanya.

- www.festivalinfancia.com

Cornellà celebra també una important Fira Infantil de Nadal.

20 Fira Avícola

Anual. El Prat de Llobregat.
Públic

És una de les fires d'aviram nadalenc més importants de Catalunya, en la qual s'exposen pollastres i capons de pota blava, o raça Prat, autòctons del Baix Llobregat, així com les carxofes. La cria tradicional, a l'aire lliure i amb una alimentació natural fa que les propietats culinàries i el sabor de la seva carn siguin d'una gran qualitat, reconeguda com a indicació geogràfica protegida.

La Fira, celebrada per primer cop el 1941 i renovada a partir del 1975, combina la tradició pagesa amb una mostra de l'activitat econòmica, la restauració i les iniciatives dels emprenedors a través de la Mostra Comercial, la Mostra d'Entitats i la Fira Mercat d'Artesania.

- www.elprat.cat/firavicola

21 Fira de la Candelera

Anual. Molins de Rei.
Públic

Amb una tradició que es remunta al 1862, la Fira de la Candelera, festivitat que tanca el cicle nadalenc, és una de les grans manifestacions populars del Baix Llobregat. Des de 2002 és festa tradicional d'interès nacional.

Els més de 13.500 m² d'exposició estan ocupats per planter i jardineria, maquinària agrícola, mostra de bestiar, tast de vins i caves, alimentació, ofertes comercials, automoció, indústria, brocanters i col·leccionisme, artesans, productes naturals, arts, mostra d'entitats i promoció de la innovació.

Tot i que el seu origen ha estat l'agricultura, combina tradició i modernitat i atorga protagonisme a les entitats i la vida associativa. Hi participen al voltant de 900 expositors.

- www.candelera.cat

22 Fira de la Cervesa Artesana

Anual. Begues. Públic

La Fira se centra en l'exposició i venda de cerveses de proximitat fetes de manera acurada i artesanal, a més de degustació de gastronomia i venda de productes km 0. També presenta una exposició d'artesanía local i actuacions musicals.

Organitzada per l'Ajuntament, la primera edició d'aquesta fira va tenir lloc el 2013, com a resposta al creixent interès popular per les cerveses artesanes.

Dins de l'àrea metropolitana se celebren també altres manifestacions relacionades amb la cervesa a Barcelona (Poblenou i Sant Antoni), Castellbisbal, la Palma de Cervelló, Sant Andreu de la Barca, Molins de Rei i Sant Feliu de Llobregat, entre altres poblacions.

- www.begues.cat

23 Fira del Comerç i la Indústria

Anual. Cervelló. Públic

La Fira del Comerç i la Indústria de Cervelló, que va celebrar la primera edició el 1999, organitzada per l'Ajuntament, dona a conèixer la realitat del comerç i la indústria locals, així com la de les entitats socials, culturals i esportives de la població. Entre les activitats que s'ofereixen als visitants figuren una mostra d'oficis artesans (com per exemple bufadors de vidre o forjadors), així com actuacions dels artistes locals i manifestacions de la feina feta per les entitats en el camp de l'art, la cultura i la cohesió social. Així mateix, se celebren trobades de motoristes, demostracions castelles, tallers participatius i exhibicions esportives.

- www.cervello.cat

24 Fira Comercial i Industrial del Baix Llobregat

Anual. Sant Feliu de Llobregat. Públic

La Fira Comercial i Industrial del Baix Llobregat, que se celebra de manera ininterrompuda des de 1980, és aparador del comerç, els serveis i el teixit associatiu local. Hi participen al voltant de 225 expositors que omplen els principals carrers del centre de parades i estands amb productes de tota mena.

El Consorci de Comerç i el Cercle de Belles Arts organitzen el concurs d'aparadors «Art a les botigues», on comerciants i artistes treballen plegats per sorprendre el públic amb originals decoracions en els establiments.

La Fira té lloc en el marc de les Festes de Primavera i coincideix amb l'Exposició Nacional de Roses que se celebra des de 1928 amb gran ressò internacional.

- www.santfeliu.cat

25 Firadespí

Anual. Sant Joan Despí.
Públic

Creada el 1990, és una fira multisectorial, bàsicament de la producció industrial, el comerç i els serveis locals de Sant Joan Despí. Es considera una oportunitat per projectar el teixit comercial de la ciutat, des de la base de la qualitat, la proximitat i la confiança.

L'objectiu de Firadespí és ser un gran aparador del comerç urbà de proximitat i serveis, tot promocionant el valor afegit que aquestes activitats tenen envers la ciutat i la ciutadania. Es tracta de sectors que donen ocupació a un nombre força important de persones, als quals s'afegeixen l'hostaleria i la restauració local, els mercats municipals i les associacions de comerciants.

● www.promodespi.cat

26 Fira d'Espàrrecs

Anual. Gavà. Públic

És una mostra agrícola, gastronòmica, comercial i institucional centrada en els espàrrecs, que constitueixen una riquesa singular de Gavà, adaptada, no obstant això, a la nova realitat econòmica i comercial que combina tradició i modernitat.

La primera edició d'aquesta popular mostra es va celebrar el maig de 1932 com a concurs-exposició, organitzada pels mateixos agricultors que volien donar a conèixer l'espàrrec com a producte característic dels camps de les Sorres. Hi participen al voltant de 130 expositors que ocupen més d'11.000 m² de superfície.

Coincidint amb la fira, té lloc Gas-trogavà, una mostra centrada en la creativitat de la gastronomia local.

27 Fira de la Puríssima

Anual. Sant Boi de Llobregat.
Públic

La Fira de la Puríssima, celebrada des de 1932, és una important manifestació econòmica i cultural que aplega mostres de bestiar i planter, maquinària agrícola, indústria, comerç local i artesania, entre elles el Mercat d'Art Jove. El certamen combina tradició i modernitat. És el principal aparador de l'economia local, l'esdeveniment més popular de Sant Boi i també un dels més valorats a tota la comarca.

En un recinte de més de 50.000 m² de superfície, dels quals 12.000 estan dedicats a exhibició, hi participen més de 500 expositors, entre els quals destaca de manera específica l'aportació de les entitats de la població. La Fira és visitada cada any per unes 250.000 persones.

● www.santboi.cat

28 Fira de Sant Isidre

Anual. Viladecans. Públic

La Fira de Sant Isidre, celebrada per primera vegada l'any 1970 com una mostra de l'activitat agrícola, s'ha convertit progressivament en aparador de l'activitat econòmica i social de la ciutat. És exponent del lligam entre la tradició agrícola i la resta de sectors econòmics de Viladecans i de la comarca del Baix Llobregat. Mostra la vitalitat de la ciutat que, sense oblidar les seves arrels, aposta per la innovació com a element dinamitzador de les empreses.

S'hi celebra un tradicional concurs-exposició de fruits del camp i també hi ha zones dedicades a la promoció comercial, gastronomia i automoció, així com una Mostra d'Entitats. Hi participen més de 230 expositors.

- www.viladecans.cat

29 Firesplugues

Biennal (anys senars). Esplugues de Llobregat. Públic

Aquesta manifestació firal se celebra des del 1988 organitzada per l'Ajuntament, amb la intenció de donar a conèixer a la ciutadania d'Esplugues i als visitants de la comarca, en un marc festiu, la riquesa del comerç local. Permet, doncs, a les botigues i empreses participants presentar les seves novetats en un context de gran afluència de clientela potencial. Hi participen habitualment una vuitantena de comerços, empreses i entitats.

Entre els sectors participants a Firesplugues hi figuren restauració i alimentació, moda, estètica, autoescoles, arts gràfiques, òptica, centres veterinaris, salut, idiomes i ensenyament, joieria i automoció.

- www.esplugues.cat

30 Fira de l'Ensenyament

Anual. Badalona. Públic

El seu objectiu és donar a conèixer als estudiants l'oferta educativa i acadèmica existent a Badalona i a les ciutats de l'entorn. L'organitza l'Àrea d'Educació, Esports i Joventut de l'Ajuntament amb la col·laboració del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya i de la Diputació de Barcelona.

La Fira de l'Ensenyament badaloniense centra a donar a conèixer l'oferta existent en cicles formatius, universitats, programes de formació i inserció, escoles d'adults i formació complementària. Vol convertir-se en espai de trobada per a tot l'alumnat de secundària, les seves famílies i per a les persones interessades a iniciar, continuar o complementar la seva formació.

- www.badalona.cat

31 Graphispag

Triennial. Fira de Barcelona.
Gran Via. Professional

El Saló Internacional de la Indústria de la Comunicació Gràfica, actiu des de 1985, se centra en serveis i productes acabats, solucions d'impressió per al *packaging*, el comerç, el món editorial i el tèxtil.

Organitzat per la Fira de Barcelona amb Graphispag Associació, Graphispag es reivindica com a plataforma de permanent contacte amb el mercat capaç de generar negoci, coneixement i *networking*.

En aquest sentit, Graphispag és aparador de les aplicacions gràfiques més avançades i de tot el potencial de comunicació que ofereix la impressió. Així mateix, incorpora als seus elements gràfics, publicitat i ambientació, diferents novetats en impressió, tintes, materials i acabats.

- www.graphispag.com

32 Hispack –Bta

Triennial. Fira de Barcelona. Gran Via.
Professional

És una de les trobades europees més importants de la indústria del *packaging* i la tecnologia per a l'alimentació. Els salons Hispack i Bta se celebren conjuntament, de manera que se'n reforça la dimensió internacional.

Amb 1.250 empreses i visitants de 35 països, aposta per atreure compradors, distribuïdors i importadors, especialment de mercats europeus, de Llatinoamèrica i de l'àrea mediterrània, així com de països emergents d'Àsia i Àfrica.

Hispack, creada el 1983, organitza amb la col·laboració de Graphispag Associació, mostra solucions en disseny, materials i maquinària per a la fabricació d'envasos i embalatges. Bta (Barcelona Tecnologia Alimentària) exhibeix maquinària i tecnologia per a la indústria càrnia i alimentària en general.

- www.hispack.com

33 Hostelco

Biennial. Fira de Barcelona. Gran Via.
Professional

Hostelco és un saló internacional adreçat a l'equipament, a la maquinària i als serveis per a restauració, hoteleria i col·lectivitats.

Es mostren les novetats relacionades amb equips i maquinària, servei de taula, gestió, informàtica i seguretat, tèxtil, empreses de serveis, sector de mobiliari i decoració, equips i productes per a bugaderia, tintoreria, higiene i neteja en general, àrea cafè, pastisseria, fleca, gelateria i *fitness*.

Coincidint amb Hostelco se celebra el Fòrum Gastronòmic, una trobada gastronòmica amb participació de cuiners de referència que fan tallers i demostracions per mostrar les noves tendències i tècniques als professionals i a l'usuari final.

- www.hostelco.com

34 Ibtm World

Anual. Fira de Barcelona. Gran Via. Professional

La reunió professional del turisme de viatges de negocis, congressos i incentius més important del món se celebra anualment a Barcelona des de 2005. Congrega més de 3.000 empreses expositores de 150 països i més de 17.500 professionals. Té un important impacte sobre Barcelona, una de les primeres ciutats receptores de turisme de negocis.

Presenta les ofertes d'agències de viatges, operadors turístics, centres de congressos i convencions, cadenes hoteleres, ciutats, països i organitzadors d'esdeveniments internacionals.

Destaca la Zona Innovació amb solucions tecnològiques i serveis, el programa de compradors convidats i el dedicat a formació amb conferències, tallers i seminaris.

● www.ibtmworld.com

35 In(3D)ustry

Anual. Fira de Barcelona. Gran Via. Professional

El saló In(3D)ustry From Needs to Solutions, s'orienta a la denominada «quarta revolució industrial» impulsada per la fabricació additiva, coneguda popularment com a impressió en tres dimensions, i la digitalització dels processos productius.

Contribueix a mostrar les aplicacions i els reptes de futur d'aquesta tecnologia en àmbits com l'arquitectura, l'automoció, la salut i els productes de consum, amb voluntat d'afavorir contactes entre empreses i usuaris.

La primera convocatòria d'aquest esdeveniment, celebrada el 2016, va comptar amb més d'un centenar d'experts i amb una mostra molt representativa de l'ecosistema econòmic i social nascut com a conseqüència de l'ús de la impressió 3D.

● www.in3dustry.com

36 Infarma

Biennal. Fira de Barcelona. Gran Via Professional

El Saló de Medicaments i Parafarmàcia, organitzat pel Col·legi de Farmacèutics des de 1993, dona a conèixer nous productes i tecnologies que poden incorporar-se a les farmàcies. És també un marc d'intercanvi d'experiències professionals i de debat sobre nous rols de la professió.

Hi participen al voltant de 300 expositors i 25.000 professionals. A més de l'exposició, se celebra també el Congrés Europeu d'Oficina de Farmàcia per abordar temes d'actualitat. En un entorn globalitzat, la farmàcia busca l'equilibri entre el servei als ciutadans, l'eficàcia científica i resposta a les exigències econòmiques i de la competència.

● www.infarma.es

Altres salons relacionats amb la salut són Expoecosalud i Healthio.

37 Innova

Anual. La Farga. L'Hospitalet de Llobregat. Professional

És una fira de l'àmbit de la innovació, la investigació i les noves tecnologies amb els seus orígens a Brussel·les, que se celebra a diverses ciutats europees.

S'adreça a joves inventors, emprenedors, empreses, universitats i institucions proactives en R+D+I. Vol aplegar institucions i centres d'investigació i posar-los en contacte amb empreses vinculades amb la innovació que busquen nous talents. També és un àmbit per donar a conèixer invents, prototips originals i per informar-se dels darrers avenços en innovació.

Consta d'una zona d'exhibició i d'un espai dedicat a tallers i xerrades relacionades amb la innovació i les noves tecnologies. L'organitza Conceptum Spain.

- www.innova-barcelona.com

38 IoT Solutions World Congress Barcelona

Anual. Fira de Barcelona. Gran Via. Professional

L'internet de les coses o Internet industrial està transformant radicalment la producció tal com la coneixem i els beneficis que aquestes tecnologies aporten tant a les empreses com als consumidors.

El Congrés Mundial d'Internet de les Coses (IoT SWC), que disposa també d'una zona d'exposició, reuneix empreses líders i experts de l'Internet industrial per mostrar les millors solucions i tecnologies desenvolupades per a diferents sectors com manufactures, transports i logística, salut, energia, tecnologia i innovació. Creat el 2015, compta amb la participació de més de 150 empreses exposidores i s'ha convertit ja en un referent internacional. Té el suport del Consorci Industrial d'Internet (IIC)

- www.iotsworldcongress.com

39 Liber

Biennal. Fira de Barcelona. Montjuïc. Professional

Liber és la Fira Internacional del Llibre que promou la Federació de Gremis d'Editors d'Espanya (FGEE). Se celebra cada any de manera alternativa a Barcelona i Madrid.

És l'esdeveniment professional més important de la indústria del llibre en llengua castellana i en cada edició aplega representants de més de 300 editorials. Concedeix especial atenció als continguts digitals, l'autoedició, els nous editors i els serveis d'impressió.

Destaca, així mateix, pel seu programa d'activitats que el converteix en centre de transferència de coneixement i de debat del sector editorial amb jornades professionals, taules rodones, conferències, fòrums i presentacions.

- www.liber.com

40 **Mediterranean Diving. Saló de la Immersió**

Anual. Fira de Cornellà. Públic

Referent en matèria de submarinisme, exposa l'oferta de federacions nàutiques, agències de viatges, escoles de submarinisme, comunitats autònomes, municipis, institucions, fabricants de material d'immersió, d'embarcacions i complements.

Hi participen al voltant de 90 expositors que promocionen activitats i productes, fan *networking*, tanquen acords de negoci o formalitzen reserves vacacionals amb estades i immersions, en el cas dels centres de busseig i agències de viatges especialitzades. Celebra també unes Jornades Tècniques Professionals.

És organitzat per l'Empresa Municipal de Promoció Social, Urbana i Econòmica de Cornellà, SA.

41 **Mobile World Congress**

Anual. Fira de Barcelona. Gran Via. Professional

És l'esdeveniment més important del món per a les telecomunicacions mòbils. Se celebra des de l'any 2006 a Barcelona, on és previst que hi romangui almenys fins l'any 2023.

S'hi reuneixen més de 100.000 professionals per abordar les innovacions en solucions mòbils, presentades per més de 2.200 expositors internacionals sobre 94.000 m² d'exposició.

El 2016, l'impacte del congrés en l'economia local es va estimar en més de 460 milions d'euros i va contribuir a la creació de 13.000 llocs de treball.

Paral·lelament se celebra 4 Years From Now, una trobada per a emprenedors impulsada per Mobile World Capital Barcelona conjuntament amb GSMA al recinte de la Fira de Barcelona a Montjuïc.

● www.mobileworldcongress.com

42 **Mostra Comercial i Agrícola**

Anual. Sant Vicenç dels Horts. Públic

Organitzada per l'Ajuntament des de 1982, la Mostra té caràcter anual, centrada en el comerç, agricultura, maquinària, artesanía, automoció, bestiar, productes ecològics, gastronomia, cultura i la xarxa associativa local. Ocupa 20.000 m², amb la participació de 80 expositors.

L'estreta col·laboració entre l'Ajuntament i les diferents entitats permet mostrar una variada programació orientada a la participació de veïns, entitats, comerços i sector agrícola amb una atractiva oferta per a tothom, amb propostes per a grans i petits. És un excel·lent aparador per a la resta del territori, ja que permet mostrar les múltiples ofertes i oportunitats que genera Sant Vicenç dels Horts.

● www.svh.cat

43 MOTOh! Barcelona

Anual. Fira de Barcelona.
Montjuïc

Les motos són protagonistes d'aquest esdeveniment que compta amb la presència de pràcticament totes les marques del sector, que l'aprofiten per presentar les novetats. L'esdeveniment, amb un gran èxit de públic, es troba en consonància amb el pes que la moto té a Barcelona i la seva àrea metropolitana per a la realització dels desplaçaments quotidians. Representa més del 26 % de tota la mobilitat motoritzada.

El saló té espais dedicats a la formació i les pràctiques de seguretat viària, zones de proves de nous models i demostracions a càrrec de pilots professionals. A més, posa en valor les motocicletes clàssiques amb exposicions i activitats.

- www.motohbarcelona.com

MOTOh! Barcelona compta amb el suport d'Anesdor, la principal associació del sector.

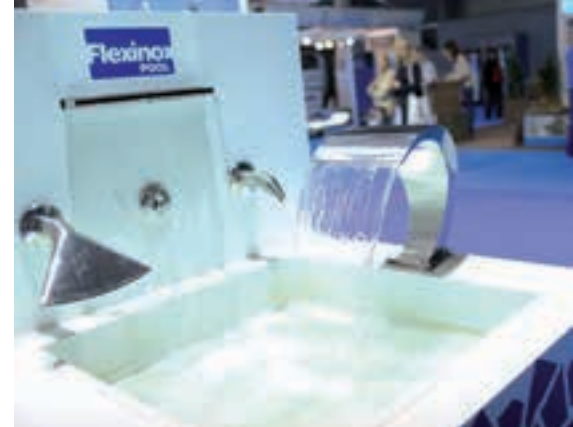
44 OralthBcn

Biennal. Fira de Barcelona. Gran Via.
Professional

L'antic Fòrum Dental Internacional, iniciat l'any 1999, es va transformar el 2016 en OralthBcn per tal d'aplegar un nombre més gran de professionals relacionats amb la salut bucal a més d'odontòlegs, higienistes, protèsics i logopedes com era tradicional. Aborda les qüestions relacionades amb la gestió clínica, a la vegada que ofereix tallers, congressos i seminaris relacionats també amb qüestions com el càncer oral, la nutrició en la tercera edat o la cirurgia plàstica i la reconstrucció maxil·lofacial.

OralthBcn disposa d'una àmplia zona d'exhibició i demostracions, amb el suport de les principals associacions i escoles que agrupen els professionals d'aquests sectors.

- www.oralthbcn.com

45 Piscina & Wellness Barcelona

Biennal. Fira de Barcelona. Gran Via.
Professional

Saló especialitzat en el sector de la piscina, els espais *wellness*, spa i instal·lacions aquàtiques, tant esportives com recreatives.

Se celebra cada dos anys des de 1994, organitzat per la Fira de Barcelona en col·laboració amb l'Associació Espanyola de Professionals del Sector Piscines (ASOFAP), i aplega expositors de més d'una vintena de països. La internacionalitat és un dels seus eixos vertebradors, tant per fomentar les exportacions i les relacions de negoci com per intercanviar experiències i saber fer entre els professionals dels diferents països.

S'hi celebren jornades professionals i seminaris sobre les innovacions i tendències en el sector.

- www.piscinawellness.com

46 Saló Nàutic de Barcelona

Anual. Port de Barcelona
Públic

Se celebra als molls de la Fusta i d'Espanya del Port Vell de Barcelona i aplega més de 250 expositors i al voltant de 650 embarcacions i centenars de productes de la nàutica esportiva i l'esbarjo. Des de 1963, és un aparador de les novetats del sector i la innovació generades per la implantació de les noves tecnologies. Existeix una zona específica per a emprenedors i *startups* (empreses acabades de crear i amb base tecnològica).

S'emmarca dins l'àmbit de promoció dels esports nàutics i de difusió de la cultura i el patrimoni marítim dins de l'espai Marina Tradicional. Se celebren, per altra banda, al voltant d'un centenar d'activitats per al públic professional i per als aficionats a la nàutica.

● www.salonnautico.com

47 Saló Internacional de la Logística i la Manutenció

Anual. Fira de Barcelona. Montjuïc.
Professional

Fundat el 1999 és l'esdeveniment líder del sector a Espanya i el més important del sud d'Europa. Organitzat pel Consorci de la Zona Franca, posa èmfasi en el paper de la logística en l'era digital. Presenta productes, serveis i solucions innovadores que integren les noves tecnologies per modernitzar les cadenes de subministrament i transport amb l'objectiu que siguin més flexibles, sostenibles i eficients.

En el marc del certamen, a més, se celebren importants esdeveniments com el congrés internacional, la Címera Llatinoamericana de Logística i Transport i reunions de treball per fomentar els contactes comercials i trobades de sectors professionals relacionats amb la logística.

● www.silbcn.com

48 Smart City Expo World Congress

Anual. Fira de Barcelona. Gran Via.
Professional

Des de la seva creació el 2011, és un referent internacional sobre tecnologia aplicada al funcionament intel·ligent de les ciutats, i reuneix propostes i experiències del sector públic, empreses i professionals.

S'estructura en set eixos: governabilitat, economia, societat, sostenibilitat, mobilitat, dades i tecnologia, i seguretat. Aplega al voltant de 1.300 expositors, representants de 600 ciutats i més de 15.000 visitants professionals de cent països. Gràcies al seu èxit, s'ha exportat a Kyoto (el Japó), Bogotà, Puebla (Mèxic), Casablanca i Istanbul.

Coincidint amb el saló se celebren Circular Economy European Summit (reutilització de materials i recursos) i iWater (cicle integral de l'aigua).

● www.smartcityexpo.com

Un saló que hi està relacionat és Innovate4climate.

49 **Setmana de la Formació i el Treball**

Anual. Fira de Barcelona. Montjuïc. Públic

La Setmana de la Formació i el Treball informa i assessora els estudiants sobre carreres universitàries, formació professional, cursos d'idiomes, màsters i postgraus. Se celebra des del 1990.

Engloba el Saló de l'Ensenyament, que reuneix l'oferta dels estudis de batxillerat, carreres universitàries, estudis superiors, FP, art i idiomes i el Saló dels Màsters i Postgraus, amb l'oferta d'universitats públiques i privades, escoles de negocis, centres de formació continuada i col·legis professionals.

La Setmana de la Formació acull també ITWorldEdu, que presenta les novetats tecnològiques, productes i serveis TIC aplicats a l'educació. També se celebra la Fira Internacional d'Empreses Simulades.

● www.ensenyament.com

50 **SWAB**

Anual. Fira de Barcelona. Montjuïc. Públic

La Fira Internacional d'Art Contemporani de Barcelona presenta col·leccions de galeries emergents d'arreu del món amb més d'un centenar d'obres d'escultura, pintura, dibuix, fotografia i vídeo, seleccionades prèviament per un comitè d'experts i creades per artistes contemporanis de més de vint països.

Swab va néixer per tal de crear oportunitats per accedir al mercat de l'art a galeries emergents o poc conegudes, artistes i comissaris que inicien la seva carrera i, així mateix, fomenta el nou col·leccionisme.

Organitzada per Barcelona Espai d'Art Contemporani Diezy7, la mostra ofereix també conferències i taules rodones per debatre sobre les transformacions del món de l'art contemporani.

● www.swab.es

Altres fires

A l'àrea metropolitana de Barcelona s'hi celebren moltes altres fires i esdeveniments que barregen la dimensió popular i lúdica amb l'animació comercial, organitzades sota diversos epígrafs.

A continuació en deixem constància d'algunes:

- **Medievals**

Badia del Vallès, Barberà de Vallès, Castellbisbal, Castelldefels, Esplugues de Llobregat, Montcada i Reixac, Sant Adrià de Besòs, Viladecans.

- **Nadalenques**

Barcelona, Badalona, Badia del Vallès, Barberà del Vallès, Begues, Castellbisbal, Cerdanyola del Vallès, Cornellà de Llobregat, Esplugues de Llobregat, Gavà, Molins de Rei, Montgat, Pallejà, Ripollet, Sant Cugat del Vallès, Santa Coloma de Gramenet, Tiana.

- **Promoció comercial**

Badalona, Badia del Vallès, Barberà del Vallès, Cerdanyola del Vallès (estocs), Pallejà (Mercat Pagès), Sant Adrià de Besòs, Montcada i Reixac (automoció), Sant Andreu de la Barca (Fira de Primavera), Sant Vicenç dels Horts (estocs).

- **Col·leccionisme, brocanters i artesanía**

Molins de Rei, Pallejà (Mostra de Creativitat), Sant Cugat del Vallès, Sant Joan Despí, Santa Coloma de Cervelló.

- **Activitats diverses**

Fira del Medi Ambient (Santa Coloma de Gramenet), Fira dels Horts (Ripollet).

Cronologia 1844-2016

1844 Se celebra l'Exposició General de Barcelona

1852 Primera Fira de la Candelera a Molins de Rei

1854 Enderrocament de les muralles de Barcelona

1860 Exposició d'Indústria, Arts i Oficis de Barcelona

1871 Exposició general catalana amb motiu de la visita del rei Amadeu I a Barcelona

1877 Exposició de productes catalans, Barcelona

1888 Exposició Universal al parc de la Ciutadella com a espai principal

1889 Creació del Foment del Treball Nacional

1914 Exposició dels fabricants de juguines de Barcelona

1917 Primera fira de mostres espanyola a València

1919 Primer Saló de l'Automòbil a Barcelona

1920 Primera Fira de Mostres a les instal·lacions de l'Exposició de 1888

1924 La Fira de Mostres es trasllada a Montjuïc

1925 Es funda a Milà la Unió de Fires Internacionals (UFI)

1927 Primera exposició de la indústria hotelera i l'alimentació

1929 Exposició Internacional de Barcelona a Montjuïc

1931 Exposició de pomes a Sant Boi de Llobregat, precedent de la Fira de la Puríssima

1932 Constitució de la societat Fira de Barcelona Fira de l'Espàrrec de Gavà

1934 Saló del Turisme i l'Esport

1942 Barcelona reprèn l'activitat firal després de la Guerra Civil Espanyola

1944 Celebració del Saló del Mar dins la Fira de Mostres

1954 Saló de l'Envàs i l'Embalatge, primer saló monogràfic

1959 Pla d'estabilització de l'economia espanyola

1961 Saló Nacional de la Confecció

1963 Naixement del Saló Nàutic de Barcelona i del Festival de la Infància

1966 Primer Saló Internacional de l'Automòbil deslligat de la Fira de Mostres

1970 Neix la Fira de Sant Isidre, Viladecans

1975 La Fira Avícola del Prat pren la seva orientació actual

1976 Primera edició d'Alimentària.

Primera Exposició de cireres a Sant Climent de Llobregat

1979 Primeres eleccions municipals democràtiques

Se celebra per primer cop el saló Construmat

1980 Primera edició de la Fira Industrial i Comercial del Baix Llobregat a Sant Feliu

1981 Fundació del Saló del Còmic

1982 Mostra Comercial i Agrícola de Sant Vicenç dels Horts

1983 Procés de reconversió de la indústria espanyola

1986 Espanya ingressa a la Comunitat Econòmica de Barcelona

L'Ajuntament de l'Hospitalet compra el recinte de la Farga

1988 Primera edició de Firesplugues

1990 Se celebra per primer cop la Setmana de la Formació i el Treball a la Fira de Barcelona i Firadespí a Sant Joan Despí

1991 Última Fira de Mostres de Barcelona

1992 Jocs Olímpics de Barcelona

1993 Es crea la societat Fira 2000 per construir el nou recinte firal de Gran Via al polígon

Pedrosa de l'Hospitalet de Llobregat

Inicia l'activitat la Fira de Cornellà

1995 Inauguració del primer pavelló construït al recinte de Gran Via

2000 Acord entre les administracions catalanes per refundar la Fira de Barcelona

2004 Celebració del Fòrum Mundial de les Cultures al Besòs
Inauguració del recinte firal de Viladecans

2005 Eibtm (actualment, ibtm), un referent mundial del turisme de negocis, s'instal·la a Barcelona

2006 Primera edició del Mobile World Congress a Barcelona

2007 Inauguració oficial del nou recinte de Gran Via

2009 Entra en servei la terminal T-1 de l'aeroport del Prat

2011 Barcelona és escollida Mobile World Capital

2016 Primer saló dedicat a la indústria 3D
Celebració del primer Dia Mundial de les Fires

Direcció de la col·lecció
Ramon M. Torra (AMB)
Eduard Saurina (AMB)

Redacció i coordinació del volum
Rafael Pradas

Coordinació editorial
Isabel Clos (AMB)

Disseny i maquetació
Azcunze / Ventura

Correcció dels textos
Sira Ponsa Cervera

Fotografies

Gestió i selecció:
Rafael Pradas,
Úrsula Solans (AMB).
L'autoria de les fotografies figura al peu de cada imatge. La fotografia principal de la coberta és de l'Arxiu General de Fira de Barcelona, com també les dues fotografies dels extrems (a sota). La central és de l'Ajuntament de Sant Feliu de Llobregat.

Totes les fotografies de l'apartat «50 fires» són de l'Arxiu General de Fira de Barcelona, excepte les corresponents a: Biocultura (Asociación Vida Sana); Saló del Cinema, Creativa Barcelona, Exposóidos i Innova (La Farga de l'Hospitalet); Exposició de Cireres (Aj. Sant Climent de Llobregat); Fira Avícola (Aj. el Prat de Llobregat); Fira de la Candelera (Aj. Molins de Rei); Fira de la Cervesa Artesana (Aj. Begues); Fira del Comerç i la Indústria (Aj. Cervelló); Fira Comercial i Industrial del Baix Llobregat (Aj. Sant Feliu de Llobregat); Firadespí (Aj. Sant Joan Despí); Fira d'Espàrrecs (Aj. Gavà); Fira de la Puríssima (Aj. Sant Boi de Llobregat); Fira de St. Isidre (Aj. Viladecans); Firesplugues (Aj. Esplugues de Llobregat); Fira de l'Ensenyament (Aj. Badalona); Liber (Aj. de Barcelona/Antonio Lajusticia); Saló de la Immersió (Fira de Cornellà de Llobregat); Mostra Comercial i Agrícola (Aj. Sant Vicenç dels Horts).

Impressió

Les impressions zero-cinc, SL

Dipòsit legal: B 26287-2017
ISSN 2564-8055 (paper)
ISSN 2564-8063 (digital)

© Àrea Metropolitana
de Barcelona

Barcelona, novembre 2017

Les fires, motor econòmic i social

PUBLICACIONS

Arroyo, Chiara; Pradas, Rafael. *Fira de Barcelona, 100 años de innovación*. Fira de Barcelona, 2004.

Barcelona. Cent any de fires. Fira de Barcelona, 1988.

Estudi d'impacte econòmic i social. ESADE / Fira de Barcelona, 2015.

Plan Estratégico 2006-2015. Fira de Barcelona, 2006.

Montilla, Raúl; Pradas, Rafael. *Fira de Barcelona. La transformació global*. Barcelona: Editorial Dièresis, 2015.

Pradas, Rafael. *Fira de Barcelona: l'aposta pel futur*. Fira de Barcelona, 2005.

INSTITUCIONS

Ajuntament de Barcelona www.barcelona.cat

Àrea Metropolitana de Barcelona www.amb.cat

Associació de Municipis de Catalunya www.acm.cat

Cambra Oficial de Comerç de Barcelona www.cambrabcn.cat

Diputació de Barcelona, Oficina de Mercats i Fires Locals
<https://www.diba.cat/web/comerc/omfl>

Generalitat de Catalunya www.gencat.cat
<http://empresa.gencat.cat>

Federació Catalana de Municipis www.fcm.cat

ORGANITZACIONS FIRALS

AFE. Asociación de Ferias de España www.afe.es

Centre de Convencions Internacional de Barcelona www.ccib.es

Edifici Cúbic. Viladecans <http://www.viladecans.cat/ca/cubic-1>

EMECA. European Major Exhibition Centers Association www.emeca.eu

Federació de Fires de Catalunya www.fefic.com

Fira de Barcelona www.firabarcelona.com

Fira de Cornellà www.procornella.cat

ICCA. International Congress and Convention Association www.iccaworld.org

La Farga L'Hospitalet www.lafarga.com

Mobile World Capital Barcelona www.mobileworldcapital.com

UFI. The Global Association of the Exhibition Industry www.ufi.org

RELAT DE LA METRÒPOLIS

Identitat i Memòria

La col·lecció *Relat de la Metròpolis. Identitat i Memòria* neix amb voluntat d'oferir una mirada àmplia de la diversitat de manifestacions que configuren la realitat i la personalitat de l'àrea metropolitana de Barcelona, bastides al llarg de molts anys amb l'aportació de persones, grups, entitats, municipis i institucions.

Memòria i identitat són inseparables. La diversitat d'experiències i procedències, interessos, lligams i maneres de viure l'entorn han donat com a resultat una identitat compartida amb múltiples manifestacions i aspectes.

Aquesta col·lecció té interès a abordar una àmplia varietat de temes. Tots tenen en comú l'esforç de les persones i les col·lectivitats per millorar les seves condicions de vida, per convertir la cultura i el coneixement en eines de superació, per generar elements de relació i de cohesió sobre els quals edificar el futur. En aquest sentit, vol posar en valor i contribuir a preservar, tal com fan també tants ajuntaments, entitats, col·lectius i persones, aspectes d'una memòria viva i no nostàlgica, que és complexa i que ajuda a descobrir les arrels d'una societat que aspira a ser més justa, equilibrada, inclusiva i també viva i esperançada.